

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 37(857) XXIII m. (15 ct.) MONTREAL, 1963 m. RUGSĖJO-SEPTEMBER 11 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Antrojo Pasaulio Lietuvių Seimo dalyviai. Iš kairės į dešinę pirmoje eilėje naujosios PLB Valdybos nariai: dešimtas Juozas Bachunas, 22-ras St. Barzdukas, greta jo buvęs pirm. dr. J. Sungaila, 27-tas A. Mikulskis. Dešinėje paskutinėje eilėje Australijos laikraščio „Mūsų Pastogė“ atstovė Ina Česnaite ir dar dešiniau Amerikos Balso atstovas p. Labanauskas, padaręs Seimo įrašymus ir daug pasikalbėjimų. Pirmoje eilėje ma tome LLK pirm. V. Sidzikauską (17) ir VLIKo pirm. dr. Trimaką (19), o tarp jų I-jo Seimo organizatorių prel. Balkūną.

101 SSSR VETO

„Kuprotą tikrai kapas išlygins“ — sako patarlė. Žiauri patarlė, bet teisinga.

Kas po Maskvos sutarties tikėjosi, kad Rusijos diktatūra parodys daugiau taikos ir geros valios, tas žiauriai apsirio, jau

101-15, O PASIRAŠIUS SUTARTI MASKVOJE PIR MASIS RUSIJOS VETO, pritaikytas Izraelio susidūri mui su Sirija, akivaizdžiai parodė, kad Maskvas diktatūra, būtent — komunistinė diktatūra, — siekdama savo tikslų, ne pašo elementarinės tiesos ir elementarinio padarumo ir dirba tikrai savo tikslams, prie kurių eina nepaisydama nieko.

SAUGUMO TARYBOJE BUVO ĮRODYTA, KAD KALTA SIRIJA,

todėl turi būti ir pasakyta, kad Sirija kalta, bet Rusijos atstovas pareiškė veto. Tai jau 101 Rusijos veto ir pirmasis pasirašius dalinį atominių bandymų sustabdymą. Pažymėtina, kad tai taikoma kaip tikrai pačiai opiajai žemės rutulio sričiai — rytams, kurie neramūs visu savo dideliu ruožu — nuo artimųjų iki pat tolimųjų, kur visą laiką verda nesantaikos. Neabejojama, kad tikrai todėl Rusija tyčia pareiškė savo **VETO, KURIS DRUMSTU VIDURINIŲ RYTŲ SUGYVENIMĄ IR TAİKĄ.**

Ši sovietinė demonstracija dar kartą įrodo, kad bolševikai jokiu atveju negalima pasitikėti ir ko nors gerą iš jų laukti. Geriausias susitarimas jiems nieko nereiškia, jeigu jie nejaučia, kad tai padaryta ne turint kitos išeities.

Amerika, žinoma, palaikys savo nusistatymą ir susitarimo laikysis, bet

TIKTAI AKLAS GALI NEMATYTI, KAD ŠI BŪSENA YRA PERDAUG NETIKRA, kiekvienu metu gali suduoti ir pridaryti nelauktų bėdų ir nelaimių, kaip kad atsitiko su Chruščiovo pasižadėjimais, duotais JAV prezidentui Kanedy dėl Kubos.

Keisti reiškiniai darosi ir su JAV parama kitoms valstybėms.

JAV SKIRIA MILIARDUS DOLERIŲ KITŲ VALSTYBIŲ PARAMAI.

Tai fenomenalus šių laikų reiškinys. Bet kaip jį priima paramos reikalingos valstybės?

Jugoslavija, naudojasi Amerikos riebia parama, bet sąmokslus daro su Rusija prieš Ameriką. Už JAV dolerius Rusija Titui stato fabrikus.

Pakistanas gauna didžiulę paramą, bet flirtuoja su Kinijos komunistais, kurie sąmokslus organizuoja prieš JAV.

Indija taip pat naudojasi Amerikos doleriais, bet lėktuvus perka... iš Maskvos.

Vietnamas gauna paramą ne tik milijonais dolerių, bet ir kariuomene, o tuo tarpu veikia į konfliktą, kai JAV reikia lauja gerbti žmonių įsitikinimus nesauvaliauti. Ir tt.

Ir pačios Amerikos politika, kuri atrodo turėtų būti pastovi ir tvirta, aiškiomis gairėmis, permanentiškai lūžta ir svyruoja.

Stai, dėl Vengrijos, nežiūrint pareiškimų ir užtikrinimų, kad bus laikomasi Jungtinių Tautų nutarimo, kuriuo reikia laujama išvesti iš Vengrijos kariuomenę ir leisti tautai apsispręsti, dabar jau to atsisakyta.

Nežiūrint užtikrinimų, **JAU PANAIKINTOS KARI NES BAZĖS TURKIOJE IR MAROKE**

kaip to pakartotinai reikalauja Chruščiovas.

Sutinka derėtis ir dėl NATO nepuolimo pakto su Varšuvos pakto junginiu, kurio šeiminių ku yra viena tikrai Rusija.

Dabar Amerikos Balsas skelbia, kad

DAR ŠIOS ŽMONIŲ KARTOS LAIKOTARPYJE BUS NUSTATYTA AMŽINA TAIKA...

Ką tas reiškia, jeigu ne priešrinkiminė preambulė? Su nku pasakyti, nes realiai galvojant, tai visiškai fantastinis pareiškimas, jeigu Amerika ne išsižada savo egzistencijos.

Alžyras, gavęs nepriklausomybę, didina arabų šeimą, bet ir joje vykstančias negeroves.

ALŽYRE SUKLASTOTA TAUTOS VALIA,

sako buvęs Alžyro karo ministras Bell Kassem - Krim. Be raščių paramentas priėmė konstituciją, pagal kurią valstybėje leidžiama tikrai viena partija. Kad viskas atrodytų tvari kingai, neva padarytas referendumas, kuris konstitucijai pritaręs. Bet Bell Kassem - Krim sako, kad visa tai — falsifikatas, išreikalautas grasinimais, karu ir kt. Dar prieš balsavimus iš parlamento pirmininko pareigų pasitraukė buvęs vienas Alžyro vadų Abbas taisyba, kaip motyvais, kaip karo ministras: Ben Bella nepaiso žmonių valios ir griebiasi diktaūros.

— JAV kongresas, sprenddamas geležinkeliečių reikalus, uždraudė streikuoti. Nustatyta arbitražo procedūra, kuri užtrunka 180 dienų.

— Prie Kalkutos, Indijoje, beždžionė pagrobė mėnesio žmonių vaiką ir nusinešė į me dį. Atėjęs jos vyras apžiūrėjo vaiką, kuris jam nepatiko, ta da jie vaiką nukėlė nuo me džio ir paguldė ant žemės...

Tautinių Šokių Grupės Šokėjų Dalės ir Antano Mielam Tėveliui ir p. Sibitienės vyrui,
STASIUI SIBIČIUI
mirus,
Jiems nuoširdžią užuojautą reiškia bei kartu liūdi
Sk. Vyčių Būrelio Taut. Šokių Grupės Šokėjai ir Vadovai.

Mielą kolegę
DALE SIBITYTĘ IR ARTIMUOSIUS,
jos brangiam tėveliui mirus,
skausmo valandoje užjaučia ir kartu liūdi
Montrealio Lietuvių Dramos Teatras.

Mielai Aušros Vartų Parapijos Choro dalyvei,
GENEI SIBITIENEI IR JOS ŠEIMAI,
mirus jų vyrui ir tėvui,
STASIUI SIBIČIUI,
nuoširdžią užuojautą reiškia
Aušros Vartų Parapijos choras.

A. + A.
STASIUI SIBIČIUI
mirus, jo žmonai
GENEI SIBITIENEI, DUKRAI DALIAI IR SŪNUI ANTANUI
reiškiame giliausią užuojautą
Jonas, Bronė, Dainius, Aušra ir Vaidevutis Lukoševičiai.

Mielą kolegę
DALE SIBITYTĘ IR ARTIMUOSIUS,
jos brangiam tėveliui mirus,
skausmo valandoje užjaučia ir kartu liūdi
Montrealio Lietuvių Dramos Mėgėjų Teatras.

Mielam Prieteliui
A. + A.
STASIUI SIBIČIUI,
staiga ir netikėtai mirus,
jo žmoną GENĘ, dukrą DALIĄ, sūnų Antaną ir gimines,
nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi
Girdžių šeima.

STASIUI SIBIČIUI
mirus, jo žmoną
GENĘ SIBITIENĘ, DUKRĄ DALIĄ, SŪNŲ ANTANĄ IR LIETUVOJE GYVENANČIĄ MAMYTĘ
nuoširdžiai užjaučia
Marija ir Leonas Gudai.

Mielam mūsų šeiminkui,
STASIUI SIBIČIUI,
mirus, jo šeimai,
p. GENĘ SIBITIENĘ, DUKRĄ DALIĄ IR SŪNŲ ANTANĄ,
skausmingose liūdesio valandose
nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdime
Tekučių šeima.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

Kai kas mokėdamas prenumeratos mokesį, kai kas pagerbdamas Tautos šventę, kai kas papildydamas savo įnašą iki 100-to dolerių, kad galėtų laikraštį gauti kaip dividendą, kad kasmet nereikėtų rūpintis prenumeratos mokesčiu, kuris dažniausiai užsimiršta, LN Mašinų Fondui yra atsiuntę įnašų:
Zabulionis Napoleonas, Hamilton 40.00 (Papildymas iki 100).
Čiziūnas Vaclovas, Peterson, USA 10.00
Ignaitis V., Rodney, Ont. 10.00

Abromonis Bronius, LaSalle 10.00 (Tautos šv. proga, iki 100)
Skikas Ignas, Montreal 5.00
Polgimas P., St. Catharines 2.00
Viso gauta 77.00
Nuoširdžiai dėkojame.
Mašinų Fonde buvo 11,713.00 Gauta 77.00
Fonde dabar yra .. 11,790.00
Fondui užplanuota .. 15,000.00
Fondui dar trūksta .. 3,210.00
Būsime dėkingi visiems, kas papildys iki užplanuotos sumos.

Valdyba.

NUO PAT KAPITOLIAUS 40 REZOLIUCIJŲ, REIKA LAUJANČIŲ ĮSTEIGTI PAVERGTOMS TAUTOMS KOMISIJĄ

JAV atstovų rūmuose yra gauta per 40 rezoliucijų, kurio mis reikalaujama, kad kongresas įsteigtų specialų komitetą pavergtoms tautoms, bet kongresas užsiėmęs kitais darbais ir rezoliucijos guli nepajudina

mos. Mat, „sotus alkano neat jaučia“. Todėl rezoliucijų nie kas nejudina. Nebent koks se natorius ar kongresmanas, ne norėdamas prarasti savo vietos, prisimena...

CHICAGOS NAUJIENOS ČIKAGOS TEISEJAS J. ZU RIS PASAKOJA APIE LIETUVĄ,

kurioje jis viešėjo 4 dienas. Jis turėjęs „privilegiją“, pasisam džius taksi už 26 dolerius pa važinėti 65 kilometrų aplink Vilnių. Jį lydėjo du palydovai. Niekur sustoti nei fotografuoti ir su nieku pasikalbėti neleidė. Jis lankėsi krautuvėse ir už marškinius, kurie Amerikoje kaštuotų ne daugiau kaip 3 dol., sumokėjo 12 dol. Pusba čiai paprasti kaštuoja 35 dol. Eiliniai darbininkai per mėnė sį gauna 30—40 rublių, amatininkai 50 rublių. Lietuvoje

prastai pragyventi vieną dieną kaštavę apie 100 dol.

„Neringos“ viešbutyje Zu ris lietuviškai su vedėju negalėjęs susikalbėti. Žmonės su juo bijoję kalbėti. Vienas drąsuolis į vieną klausimą atsakęs: „Kokia čia gali būti laisvė, kai iš visų pusių esame su spausai ir niekur negalime išvykti“...

Filmas „Hootenanny Hot“, kuriame vyriausioje rolėje dalyvauja Rūta Kilmonytė, - Lee vėl rodoma Čikagoje.

KAS NAUJA KANADOJE GYVA PASAULINEI PARODAI RUOŠA

Kanada atsidėjusi ruošiasi pasaulinei parodai, kuri įvyks Montrealyje 1967 metais.

Paskirtas generalinis komisijonieris Pierre Dupuy, buvęs Kanados ambasadorius Prancūzijoje, jau turįs parodų ruošimo patyrimą.

Didinama parodos vieta, platinant Elenos salą. Nuspręsta transkanadinę plačiąją nukreipti palei parodos vietą. Tam tikslui paskirta 175 milijonai dolerių.

RUSAI IŠ KANADOS PERKA GYVULIUS

Jau antras laivas ši mėnesį išplaukė į Rusiją su gyvuliais iš Kaandos. Dabar danų laivas į Leningradą išvežė 115 bulių ir 155 telyčias. Viskas eina per Montrealį.

BRIEDŽIŲ MEDŽIOKLĖ Kanadoje prasideda spalio 1

dieną. Briedžių Kanada turi gana daug ir kasmet leidžia daili jų nušauti. Tačiau brakonjeriai jų nušaua nepalyginamai daugiau.

KVEBEKO KREDITINIS KAI ATSISKIRIA?

Caouette, kuris ligšiol buvo Socialinio kredito partijos lyderio Thompsono pavaduotoju, kaltina savo šefą, kad jis nutolęs nuo partijos programos, kurios faktinai partija neturi ir visą laiką blaškosi. To dėl Kvebeko kreditininkai, vedęs Kanados Socialinio kredito partijos rėmų, tačiau, kaip Caouette sako, su separatiniais kais jo partija nesidėsianti.

— Telegramos iš Kanados ir JAV pabranginamos dešimčia centų.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą!
Už ištikimybę Kanadai!

For loyalty to Canada!
For liberation of Lithuania!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika ..	\$ 5.50	America & S. America	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Padėkime jaunimui

KURTI TOBULESNĖ ATEITĮ

Atostogos pasibaigė ir prasi-
dėjo darbo metai. Ypač moki-
niams, kuriems dabar kreipia-
mas ypatingas dėmesys.

Kasmet šioje vietoje pasi-
sakoma apie mokslą, mokymą
ir mokymąsi. O šiemet ypač
reikia pasakyti, nors tas pasi-
sakymas ir ne visų būtų išgirs-
tas.

Atsižvelkime į tą reiškinį,
kad gyvename laikus, kada na-
cionalizmas ypatingai iškelia-
mas, kurtomas ir net panaudo-
jamas piktam. Dėl to tenka la-
bai rimtai skaitytis su faktu,
kad Kanada jeigu ligšiol bu-
vo dvikalbė valstybė, tai nuo
šiol ji tikriausiai bus ne tikti-
dvikalbė, bet ir dvikultūrė —
anglų ir prancūzų. Dvi kalbos
anglų ir prancūzų — bus būti-
nos žmonėms, kurie norės rei-
kštis Kanados gyvenime, ku-
rie norės būti valstybės tarnau-
tojais, įvairiais specialistais,
profesionalais, reikštis ekono-
miniam gyvenime, mene, li-
teratūroje.

Dabar jau matome, kaip
jautriai prancūzai reaguoja į
anglų kalbos vyravimą, ir rei-
kalauja lygių teisių prancūzų
kalbai. Ir tas eina ne tikti-
Kvebeko provincijoje, bet ir
per visą Kanadą. Šis sąjūdis,
— tikrai galima pasakyti, —
ne silpnės, bet didės ir plės.
Prancūzai lygiomis su anglų,
būtų respektuojama visoje Ka-
nadoje. Šita reikia įvertinti vi-
su rimtumu.

Savaime suprantama, kad
anglų kalbos bei kultūros, ku-
ri labai išgalėjusi ir visu savo
svorį veikia masinį žmogų,
įtaka vyraus Kanadoje, bet ir
prancūzų kalba gaus didesnę
respektą, didesnes teises, — to

dėl be prancūzų kalbos negali-
ma bus išsiversti. Tą mums rei-
kia labai gerai įsidėmėti.

Nebūtų prasminga skriausti
savo vaikus, kad jie tikrai vie-
nų anglų kalbą išmokyti ir pas-
kia turėtų didelio vargo ir ne-
patogumų gyvenime ir darbe.
Todėl tėvai turi nusistatyti sa-
vo vaikus būtinai išmokyti
abiejų valstybinių kalbų —
anglų ir prancūzų.

Kaip praktiškiau tą atsiekti?
Praktika parodė, kad anglų
kalbos visi vaikai labai lengvai
išmoksta. Todėl patartina vai-
kus leisti į prancūzų kalbos
pradžios mokyklą, o į aukštes-
nę mokyklą — jau į anglų. Ta-
da mokiniai mokės abi kalbas
ir bus gerai pasiruošę Kanados
gyvenimui. Kas šiemet šito ne-
padarė, tegul padaro sekan-
čiais metais. Jau išaugę vaikai
už tai bus tėvams labai dėkin-
gi.

Bet mes esame lietuviai. Mū-
sų tautinė pareiga ir garbė rei-
kalauja, kad mūsų vaikai mo-
kėtų savo tėvų kalbą. Tam
tikslui pirmoji ir pagrindinė
mokykla — šeima, Tėvai. Jų
pareiga savo vaikus išmokyti
kalbėti lietuviškai. Be to, tė-
vams padeda veikiančios šešta
dieninės m-los. Čia irgi prak-
tika parodė, kad tie vaikai, ku-
rie lanko šeštadienines mokyk-
las, yra daugiau išsilavinę ir
geriau mokosi ir kitose mokyk-
lose. Tai visi tėvai lietuviai bū-
tinai turi savo vaikus siųsti į
lietuviškas mokyklas, kuriose
jie gaus ne tik lietuviškųjų
žinių ir kalbos pagilinimą, bet
ir aukštesnį išsilavinimą. Vai-
kai patys gali to nesuprasti ir
net priešintis, bet gi tėvai turi
tą suprasti ir įpareigoti vaikus.
Ne vaikai, bet tėvai turi nulem-
ti savo vaikų darbus ir ateitį.
Tėvai atsakingi už savo vaikų
išauklėjimą ir išmokslinimą.

J. Kardelis.

Mirus

P. LEVINSKIENEI,

Jos vyrui,

JURGIUI LEVINSKUI IR ŠEIMOMS

reiškiu giliai lietuvišką užuojautą

J. Adomėnas.

Žymiam Visuomenininkui,

JURGIUI STRAZDUI IR JO ARTIMIESIEMS,

mirus broliui,

PETRUI STRAZDUI,

nuoširdžią užuojautą reiškia

E. ir J. Kardeliai.

● Juozas Audėnas, VLIK'o
vicepirmininkas, rugpjūčio 24
— 25 dd. dalyvavo Lietuvių
Skautų ir Skautių jubiliejinėje
stovykloje Camp Child ir skau-
tų iškilmų metu VLIK'o var-
du pasveikino, primindamas,
kad skautai šiemet švenčia sa-
vo 45 metų jubilėjų, o VLI
Kas 20 metų sukaktį ir kvietė
jaunimą grūdintis ir jungtis
Lietuvos laisvinimo darban. E.

● J. Diefenbaker spaudai pa-
reiškė, kad Pearsono vyriausy-
bė susikompromitavo nieko,
ką žadėjusi, neatsiekdama, to
dėl jis tikisi vėl grįžti į valdžią.
— Australijos lietuviai stei-
gia SLA kuopą, kas parodo
šios organizacijos populiaru-
mą. Anglijos lietuvių tarpe ir
gi kilo panašios mintis.

Veda sktn. inž. J. Bulota.

Jubiliejinė skautų stovykla

1963 metais netruksta dides-
nių lietuvių susibūrimų, tačiau
vargu ar kuris jų prilygsta tik-
ką praėjusiai Jubiliejinėi Skau-
tų stovyklai.

I Camp Child ties Plymou-
th Mass. sugūžėjo per 800
Amerikos ir Kanados lietuvių
kū skautų bei skautių.
Sugūžėjo pasidalinti jaunat-
viška nuotaika, drauge gyve-
nant pasidžiaugti ir pasitobu-
linti, o taip pat prisiminti, sa-
vo tėvų žemės skriaudą bei su-
sikaupyti ateities ryžtų.

Nors dvi savaitės ir nėra to-
ks jau ilgas laikas, tačiau, dė-
ka vadovybės iš anksto gero
pasiruošimo, užsimotas tikslas
buvo tikrai atsiektas.

Išsibarstę aplinkui didoką
ežerą ir pasiskirstę pastovyk-
lėm (vilkų ir paukščių, skaučių,
vyčių ir akademikų - akade-
mikų), jie priminė tartum mi-
niatiūrę Tautinę Stovyklą
dar 1938 m. Lietuvoje.

Atstovaujamų vietovių atž-
vilgiu čia irgi netrūko įvairu-
mo: 172 iš Čikagos, 79 —
New York, 72 — Boston, 61
— Detroit, 60 — Cleveland,
44 — Worcester, 37 — Eliza-
beth, 35 — Toronto, 30 —
Los Angeles, 25 — Roches-
ter, 23 — Montreal, 18 —
Omaha, 15 — Hamilton ir t.
toliau.

Šie skaičiai byloja, kad lie-
tuviško skautų lauko žiebtas
vienybės simbolis nugalė toli-
miausius atstumus.

Dienotvarkėje

Iš pašalies stebintiems atro-
do, jog rytinius trimitu pradėta
diena (7 val. ryto) buvo pui-
kia sunaudota iki pat nakties
tylos (11 val. vakaro).

Be rytinės mankštos, tvar-
kymosi, pamaldų, valgio ir po-
ilsio apie 6 valandos buvo
skiriamos užsiėmimas, kurių
metu įsigyta skautiškos patir-
ties, pramokta lietuviškų dai-
nų, ruošiasi lauzams bei tauti-
niais motyvais puoštos stovyk-
lavietės.

Kas antrą dieną vyko indi-
vidualios ir vienetų varžybos
pagal tom dienom skirtas te-
mas, kurių tarpe buvo: L. K.
Mindaugo diena, Susimąsty-
mo, Skautiškų varžybų, Lais-
vės, Tarptautinės, Jūrų, sporto
ir Liet. Skautijos jubiliejinė die-
na.

Tomis dienomis buvo skel-
biami klausimai, kuriuos varžy-
bose dalyvaujant turėjo atsakyti
žodžiu, raštu piešiniu ar ki-
taip. Komisija vertino sprendi-
mus temos, bendrojo vaizdo
bei įvykdymo požiūriais ir lai-
mėtojus apdovanojo garbės pa-
žymėjimais.

Ir vienetai varžėsi tomis pa-
čiomis dienų temomis, tik jų
uždutis buvo viską nusakyti
savo aikštelių puošmenimis.
Įvairūs tautiniai simboliai —
„Geležinis vilkas, Vytis, Lais-
vės varpas, Gedimino stulpai,
Nežinomojo Kareivio kapas,
bei patriotiški šūkiai — „Už
Lietuvos laisvę, Skautybė am-
žinai, Laisvės malda, I laisvė
su jauna širdim, Oi neverk,
brangi tėvyne, brolių kraujas
duos milžiną“ — visa tai rodė,
kad tie vienetai nėra nebyliais
Lietuvių Tautos idealai.

Laužai

Skautiška diena baigdavosi
laužais. Pastovyklių ir bend-
rais. Žiežirbų apšviestose vei-
duose spindėjo entuziaz-
mas. Dainas ir juokus lydėda-
vo įvairūs skautiški vaizdeliai,
kai kurie kar įdomūs — kar-
tais net ir rimti, stebino savo
gera lietuviška tarsena. Išmok-
ta daug lietuviškų dainų, su-
kurta kupletų, netrūko nuosir-
daus sąmojaus. Pasireiškė
daug jaunų lauzavedžių.

Laužams blėstant ir tyliai
niūniuojant „Lietuva bran-
gi...“ pasigirdavo naratoriaus
baigiamieji žodžiai pritaikyti
tos dienos temai.

Svečiai.

Be arčiau gyvenančių tėve-
lių, stovyklą lankė ir visa ei-
lė jaunimo susidomėjusių as-
menų: VLIK'o — J. Audėnas,
JAV B-nės V. Izbičkas, Ateiti-
ninkų — Dr. J. Girnius, Skau-
tų Pirmūnas P. Jurgėla, Broli-
jos vyr. sktn. E. Vilkas, Sese-
rijos vyr. sktn. O. Zailskienė,
Pask. L. Pacevičienė iš Austra-
lijos, Skautų Aido redaktorius
Č. Senkevičius, prof. I. Kon-
čius, dr. J. Gimbutas, inž. J.
Miklovas, latvių, vengrų, uk-
rainiečių skautų atstovai ir
daug kitų. Gauta begalės svei-
kinimų raštų.

Vadovybė

Viršininkas — A. Saulaitis,
pavadootojai — F. Kurgonienė,
A. Mamonis, P. Molis, A. Treinys,
Dvasios vadovai — J. Vaišnys,
S. J., kun. A. Dumys, kun. S. J.,
kun. J. Klimas.

Komendantas — V. Jokū-
baitis, Brolijos vadovas B. Juo-
delis, Br. v. pavadootojas —
V. Pileika, Br. komendantas —
V. Alksninis, Sėsėrijos va-
dovė — S. Subatkevičienė,
ses. vad. pav. — E. Gimbutienė,
ses. komendantė — O. Sa-
kienė. Jub. stovyklos dienra-
šio „S. Aidas“ redaktoriai —
A. Dundzila ir E. Treinienė.
Na ir dar apie 40 čia nesumi-
nėtų.

Visų jų triūsio ir pastangų
rezultatai buvo ryškiai pastebi-
mi.

Vadams, aukojusiems savo
poilsį, priklausio nuosirdžiaus
sia padėka.

Ūkinė dalis

Geras maistas buvo tiekia-
mas iš dviejų virtuvų. Savo
kiekiu ir įvairumu, tenkino vi-
sus. Jis visad būdavo punktua-
liai paruoštas.

Stovykloje veikė paštas,
skautiškų ir kitokių reikmenų
krautuvėlės ir pirmos pagalbos
punktas.

Girtinas ir lauko telefono įsi-
rengimas, sutaupęs daug ener-
gijos ryšiui tarp štabų palai-
kyti.

Neapsieita ir pačių moder-
niausių priemonių kaip „Wal-
kie - talkie“ — bevielės telefo-
nas — gan naudingas, ypač
parado metu.

Baigiant

Išsiskirstė, atnaujinę bei su-
stiprinę pažintis; atgaivinę lie-
tuvišką - skautišką dviasį,
daug ką pamatę; išmokę; išgy-
venę skaistaus jaunatviško
džiaugsmo...

Išsiskirstė, atlikę pareigą; i-
prasminę taurią lietuvių asme-
nybę; pasisėmę gyvų atmini-
mų ateities planams, sueigoms,
darbams...

Stebint jų ašarotus veidus
atsisveikinant, tarsi, girdėjos,
jog tvirta viltis žada vėl visus
sujungti.

Užgesę laužai, panaikintos
stovyklavietės žymės, ištuštė-
jęs pušynas ir susimastęs ežer-
as gali didžiulius suteikę tiek
daug ir taip ilgam.

V. Ž.

● Per Vilniaus radiją buvo
transliuota radiofonizuota K.
Donelaičio poema „Metai“.
Vaidinimą režisavo A. Kerna-
gis, vaidino daugiausia dar
laisvosios Lietuvos laikais pasi-
žymėję teatro aktoriai O. Kna-
pkytė, J. Staniulis, Stp. Jukna,
V. Derkintis, iš pokario metais
iškilusių: B. Bratkauskas ir kt.

K. L. BENDRUOMENĖS REIKALAI

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS V-SIOS

KRAŠTO TARYBOS II-IOS SESIJOS,

įvykstančios 1963 m. spalio m.
12 — 13 — 14 dd. Tėvų Pran-
ciškonų salėje 75 Rolls Ave.
St. Catharines, Ont.

Darbų tvarka

1. Atidarymas.
2. Invokacija.
3. Sesijos prezidiumo suda-
rymas.
4. Komisijų sudarymas (ma-
ndatų ir rezoliucijų).
5. Sveikinimai.
6. Pereitos sesijos protoko-
lo tvirtinimas.
7. Pranešimai: a) Krašto
Valdybos Pirmininko, b) Kra-
što Valdybos Iždininko, c) Kul-
tūros Fondo Pirmininko, d)
Šalpos Fondo Pirmininko, e)
Politinio Komiteto Pirmininko,
f) Baltų Federacijos ir Paver-
gų Europos Tautų Komiteto
Pirmininko, g) Tautos Fondo
Atstovybės Kanadoje Pirmi-

ninko, h) Garbės Teismo, e)
Krašto Kontrolės Komisijos ir
k) Apylinkių.

8. Diskusijos dėl pranešimų.
9. Simpoziumas: „Šeima jos
vertybės ir atsakomybė šių die-
nų gyvenime“.

Dalyvauja: Tėėvas Placidas
Baris O. F. M., Irena Lukošė
vičienė, Dr. Justinas Pikūnas.
Koordinatorius Antanas Rin-
kūnas.

10. Politinio Komiteto statu-
to svarstymas ir priėmimas.

11. Šamatos 1964 metams
priėmimas.

12. Sekančios Lietuvių Die-
nos reikalai.

13. Rezoliucijų priėmimas.

14. Sumanymai bei pasta-
bos.

15. Sesijos uždarymas.

KLB Karšto Valdyba.

BŪKIME SVEIKI

KAIP KOVOTI SU
PLEISKANOMIS

Gydant pleiskaną, pirmiau-
sia reikia stengtis taisyklingai
plauti galvą. Vanduo plau-
kams plauti turi būti minkštas,
geriausia lietaus arba sniego.
Kietą vandenį galima suminkš-
tinti, pridėjus į dubenį van-
dens vieną šaukštą geriamo
sios sodos arba borakso, ar
kelis lašus amoniako. Norma-
laus riebumo galvai tinka pa-
prastas tualetinis muilas. Plau-
nant galvą, reikia stengtis dau-
giau įmuilinti odą, o mažiau
pačius plaukus. Labai svarbu
gerai išskalauti plaukus. Todėl
skalauti geriausia minkštu van-
deniu. Kietą vandenį galima su-
minkštinti trupučiu stalo acto.
Normalaus riebumo plaukus
reikia plauti ne dažniau kaip
kas 10—15 dienų. Jei galvos
oda ir plaukai sausi, galvą rei-
kia plauti kas trys ar keturias
savaites, vartojant riebių muilų
arba kiaušinio trynį. Riebius
plaukus dažniau kaip kas 10—
15 dienų plauti nereikia. Juos
2—3 kartus per savaitę reikia
išvalyti vata, suvilgyta odeko-
lonu arba 1—2% salicilo rūgš-
timi.

Esant galvos odoje pleiska-
nų, išplovus ir nusausus plau-
kus, odą reikia įtrinti 5—10%
sieros tepalu, pagamintu su
kiaulės taukais arba vazelinu.
Jeigu plaukai riebi, siūlę ge-
riau vartoti spiritinės mikstū-
ros pavidalą. Įtrynimai karto-
jami 5 dienas iš eilės, šėštą die-
nų galva plaunama, septyntą
— daroma pertrauka. Paskui
gydymas kartojamas. Gydymo
rezultatai pasierškia po 2—4
gydymosi savaitių. Gydymą
reikia tęsti apie pusantro —
du mėnesius ir kartą per me-

tus jį pakartoti. Baigus gydy-
mą įtrynimais, galvą reikia
plauti ne dažniau kaip kartą
per 14—20 dienų.

Pleiskanoms gydyti vartoja-
mi ir kitokie sieros preparatai,
nes siera geriausiai šiam reika-
lui tinka. Tačiau pasitaiko,
kad oda nepakenčia sieros.
Tokiais atvejais sieros concen-
traciją reikia sumažinti iki 1
— 2% arba pakeisti ją gyvsi-
dabrio, degutų arba salicilo
rūgšties ir jodo preparatais.

NEBLOGAS APETITAS!

Neseniai Olandijoje buvo
paskelbti statistiniai duomenys
apie tai, kiek maisto vidutiniš-
kai suvartoja sveikas žmogus
per 70 savo amžiaus metų. Ap-
skaičiuota, kad jis suvalgo bei
išgeria 1400 kartų daugiau už
savo nuosavą svorį, t. y. apie
100 tonų. Atskirai imant, žmo-
gus išgeria 12.000 litrų pieno
ir 1500 litrų alaus, suvalgo 12
tūkstančių kg duonos, 9000
kg bulvių, 7000 kg daržovių,
6000 kg žuvies, 400 kg mėsos,
4000 kg cukraus, 6000 kiauši-
nių, 2000 kg miltų, 1000 kg sū-
rio.

KANADOS PARAMA
KITOMS VALSTYBĖMS

Kanada turi sukaupusi mais-
to produktų, kaip atsargą, už
10 milijonų dolerių. Iš tų atsar-
gų 1960 metais Norvegija ga-
vo 20,000 to kviečių, 30,000
to gavo Anglija. Siemet Grai-
kija gavo 6 mil. svarų pieno
miltelių ir vekuotos mėsos.
Taip gi gavo ir Norvegija. Ši
šalpa daroma rekomenduojant
Atlanto sąjungai savo na-
riams.

JUOKDARIAI

„ŽEMAIČIŲ TARYBA“
KVIEČIA PALECKĮ
MINDAUGO ROLĖN

Tų „žemaičių“ laikraštis
„New Life“ 1963 m. rugp. mė-
nesio skelbia tokį prašmatnų
atsišaukimą (prašoma skaityti
rimtai ir nesijuokti):

Paleckis Stovi Mindaugo
Rolieje

Karalius Mindaugas laisvu
noru įjungia Žemaitiją į bė-
lorusišką Lietuvą; Justinas Pa-
leckis turi tokia pat proga
įsijungti Žemaitiją iš bėlorusiš-
kos Lietuvos. Todėl rašykyje
laiškus Telšių žemaičiui Palec-
kiui su maldavimu, kad jis su
Kruschovo pagalba ir Sovietų
Rusijos Parlamento pritarmu,
paliuosuotu Žemaitiją iš Lietu-
viškosios kolonizacijos. Per
tai, kad Lietuvos vardas turi
juodas dėmes Sovietų Rusijos
ir Ukrainos istorijoje.

Mes manome kad Krusch-
ov tam pilnai pritaręs, nes yra
faktas: kai Sniečkus kvietė
Kruschovą atsilankyti į Lietu-

va, tai Kruschov jam atsakė:
„aš dar neišmokau lietuviškai
kalbėti!“ ir to užteko Sniečkui,
kad suprasti kame dalykas.
Kruschov gerai žino kaip Lie-
tuvos didvyris Vytautas su sa-
va raita kariuomene trypia jo
pritevių žeme Ukraina, ir pa-
siekia Juodąją jūrą, paskelbė
sakydamas: kad dabar visa
Ukraina priklauso Lietuvai!...
Bet dabar Ukraina yra didele
valstybe su 40 milijono gyven-
tojų, ir Kruschov ten turi gra-
žias palocius prie Juodujo ma-
rių, ir dabar juokas daro iš
Vytauto ir jo Lietuvos.

Žemaičiai draugiškai gyve-
no su rusais, ir ateityje nori
teip gyventi.

Žemaičių Taryba.

Tokių esama „žemaičių“.
Jie, kaip matome, originalai ir
jų kalba palikta taip pat ori-
ginali...

Mandrappikis.

Tėvai yra atsakingi už vaikų ateitį

Lietuvių Akademijos ir Lietuvių Namų reikalingumas

PLB KULTŪROS TARYBOS PIRMININKO DR. JONO PUZINO PRANEŠIMAS PLB SEIMUI

Tautinė kultūra yra viena iš ryškiausių tautinės gyvybės pažymių. Kol ji yra stipri, tol negresia pavojus būti užlietam svetimos kultūros. Tačiau tautinei kultūrai silpnėjant, toly džio drauge silpnėja ir tautinė gyvybė, eksponuodama save nutautimui. Tautinė kultūra yra didžiulė tautos vertybė, o kiekviena vertybė yra visad branginama ir saugoma. Ir mums gyvenantiems išeivijoje viena iš brangiausių vertybių yra lietuvių tautos dvasinė kultūra, susiformavusi bei ugdyta amžių būvyje ir mums perteikta tėvų bei protėvių iš kartos į kartą. Todėl mums rūpi ne tik išlaikyti tą brangią lietuvių tautos turtą, bet jį puoselėti, ugdyti. Normaliose sąlygose valstybė globoja ir remia tautinę kultūrą besiremiančias organizacijas ar įstaigas, bet visai kitokioje padėtyje yra išeivijos kultūrinis gyvenimas. Čia jau patys išeiviai turi rūpintis savo tautinės kultūros išlaikymu, jos ugdymu, bei brandinimu. Tam yra būtina sąlyga — bendra, suderinta ir vieninga tautinės bendruomenės veikla.

Kad ir negalėdami pasigirti stipriu tautiniu sąmoningumu, turime konstatuoti nemažą lietuvių tautinės gyvybės lietuvių gamtą už savo tautos kamieną. Čia ryškiai pavyzdžiui gali būti JAV lietuviai. Kai kitos tautos (airiai, vokiečiai) be didelio skausmo išlieja į amerikinių gyvenimą ir gana greitai nutausta, mūsųose net trečioje kartoje susiduriame su susipratusiais lietuviais. Kai kurios organizacijos, pav., frateriniai susivienijimai, jau yra atšventę deimantines savo veiklos sukaktuves. Tenka tik stebėtis, kokia energija dažniau šiai mažaraščiai ūkininkai ir tik retenybė labiau prasišvietusių lietuvių nuo pat XIX a. pabaigos steigė įvairias organizacijas, parapijas, savas mokyklas, organizavo chorų, išvystė plačią teatrinę veiklą, leido laikraščius ir knygas. Ilgai niui tas gamtas apsilpo, bet po antro pasaulinio karo nauja tremtinių banga tą veiklą pagyvino. Čia didžiulį vaidmė

nį vaidina, kad ir pamažu be siplečianti Liet. B-nė. Ir da bar liet. kult. gyvenimas, dė ka visos eilės pasiaukojusių idealistų, yra gana gyva. Bet dar pasigendame platesnio masto kultūros darbų, dar trūksta didesnių, labiau suderintų pastangų veiksmingesniam kultūriniam darbui.

PLB V-ba buvo pavedusi K. Tarybai derinti ir švietimo darbą. Tam reikalui nutarta prie K. T-bos atskirą švietimo k-ją iš JAV ir Kanados liet. pedagogų, kurie rūpintųsi liuanistinių mokyklų programų derinimu, dar trūkstamų vadovėlių paruošimu ir jų tikrinimu.

Turime 2 lietuviškas gimnazijas, lietuvių kalbos pamokas pranciškonų Kennebunkport vidurinėje Čikagoje veikia Pedagoginis Institutas mokytojų joms ruošti. Montrealyje turime Aukšt. Lituanistikos kursus bei 3 metų seminarą. Visokio pobūdžio lietuviškų mokyklų 1961-62 m. m. JAV buvo 43 su maždaug 2500 mok. ir 165 mokytojais. Kanadoje 12 šeštadieninių mokyklų, kurias lanko 1000 mokinių, su 60 mokytojų. Vien tik Toronte iki 600 mokinių. Lituanistinės mokyklos išplitę Australijoje, Anglijoje, Vokietijoje, Amerikoje. Deja tas mokyklas lanko tik maža lietuvių jaunimo dalis. Už tai kaltė visu savo sveriu krinta tėvams, kurie atsakingi už vaikų tautinį auklėjimą. Todėl tėvai, kuriems nevisai dar išblėso tautinis jausmas, turi visu rimtumu ir skubiai susirūpinti, kad jų vaikai neliktų gimtosios kalbos berašiais ir išeitų bent pagrindinius lietuviškuosius kursus. Viena Lietuvių B-nė be tėvų geros valios nieko nepadarys.

Didelės reikšmės tautiniam auklėjimui turi įvairių organizacijų ruošiamos jaunimo stovyklos, studijų dienos, kurios pastaruoju metu JAV padarė didelę pažangą, jaunimo spauda ir kt. Taip pat labai pageidautina, kad akademiniams jauni mas savo studijoms pasirinktų ne tik praktinius mokslus, bet ir humanitarinius, net ir li-

tuantinius. Lituanistikai studijuoti geros sąlygos Pensilvanijos u-te Filadelfijoje, kur slavių ir Baltų studijų sk. yra pasiūdoję tik penketas liet. studentų. O Fordhamo u-to vasaros lituanistiniai kursai jau ke li metai kai neprisišaukia lietuvių akademinio jaunimo.

Kad ir pastebime jaunimo tarpe nesidomėjimo lietuviškais dalykais, vis dėlto turime gražų būrį nuosirdžių įsitraukusių ir lietuvių organizacijų, įeinančių į Lietuvos Bendrąjį menės vadovaujamų organus, labai gražiai bendradarbiaujančius Lietuvos Enciklopedijoje, leidžiančius labai reikšmingą žurnalą Lituanus ir šiaip prisidedančio prie kultūrinio darbo ūgio.

„Kalba yra pats ryškiausias tautinės individualybės ženklas

las ir drauge pats reikšmingiausias veiksnys atitinkamai bendruomenei sulydyti į tautą“. — sa ko mūsų filosofas Juozas Girnius. Vienas iš pačių didžiųjų — išlaikyme gimtosios kalbos mūsų jaunimo tarpe — tai šeimos ir mokyklos reikalas. Į mūsų kasdieninę kalbą ir spaudą braunasi įvairios svetimos bės. Čia jau mūsų pačių garbės reikalas vengti žiaurios žargono. Jei pritrūksta kokių naujų terminų, visada galima kurti iš gimtąją kalbą, kur mūsų kalbininkai duos reikiamų patarimų.

Kultūros Taryba yra atkreipusi ypatingą dėmesį į tai, kad būtų laikomasi vienos sąlygos. K. T-ba ragina laikytis jabolons kinės sąlygos.

Literatūra, dailė, muzika yra subtilios tautinės kultūros

apraiškos. Kadangi literatūra dailė, muzika ir kitos meno sritys iš esmės yra atskirų kūrėjų pastangų vaisius, todėl Kult. T-ba negali kištis į pačių kūrėjų bos sritį. Tačiau, atsižvelgdama į didelę meno kūrybos reikšmę tautinei kultūrai, Taryba skatina visuomenę daugiau domėtis ir remti mūsų kūrėjų pastangas. PLB V-bos suma nymu, įsteigta metinė 2000 dol. Kultūrinė premija už literatūros, dailės ir muzikos kūrinius bei lituanistikos mokslo darbus. Tos premijos taisyklės paskelbtos.

Lituanistiniam mokslo darbui planuoti ir koordinuoti K. Taryba ėmėsi iniciatyvos kaip nors suaktyvinti Lituanistikos Instituto veiklą.

Lietuvių Bendruomenė yra skirta daugeliui su lituanistiniu darbu susijusių reikalų aktyviam sprendimui ir vykdymui. Tame Institute yra suorganizuoti šie skyriai: Lietuvių kalbos, Lietuvių literatūros, Liet. tautotyras, Lietuvos proto rės, Lietuvos istorijos, Lietuvos geografijos. Instituto nariais yra išrinkti beveik visi mūsų iškiliai lituanistai. Įtraukus dar visą eilę naujų narių, Institutas tapto pačia kompetentingiausia mokslo įstaiga visiems mūsų lituanistiniam klausimams nagrinėti ir spręsti. Kult. Tarybos iniciatyva gegužės 25 d. Vašingtone buvo sukviešti Lituan. Instituto skyrių vedėjai, kurie aptarė Instituto darbo pagyvino reikalą ir paprašė Inst. prezidentą, kuris negalėjo dalyvauti, kad būtų suaukta Lietuvių Instituto narių suvažiavimas, kur būtų apsvastyti visi mums rūpimi lituanistinio mokslo reikalai ir aptarta, kokie mokslo darbai pirmoje eilėje turėtų būti paruošti ir išleisti. Kult. Taryba įsitikinusi, kad lituanistinis darbas pagyvės, kai už poros metų bus baigta leisti Lietuvių Enciklopediją — mūsų pasigėrėtinos santal kos vaisius. Šiuo metu didžioji mūsų lituanistų dalis yra įjungusi į enciklopedijos darbą.

Laisvame pasaulyje turime labai gražų lietuvių mokslininkų būrį. Vieni jų dirba Baltų Institute Vokietijoje, kiti buvusi Lituanistikos Institute, dar kiti spiečiasi Lietuvių Katalikų Akademijoje; pagaliau girdėti, kad inžinieriai galvoja teltis į akademini — mokslinį vienetą.

Kodėl gi mums nesusijungti į vieną Laisvąją Lietuvos Mokslų Akademiją su įvairiais skyriais ar institutais? Visiems apsijungus, žymiai lengviau būtų galima atlikti daug mums reikalingų darbų. Gal tada ir lėšų parūpinimo klausimas tokia mokslo įstaiga bent kiek palengvėtų.

Pagaliau tenka stabtelėti ties vienu labai svarbiu Kultūros Tarybos keliamu klausimu — Lietuvių Tautos Namais. Siekiant išlaikyti ir tolimesnei atečiai mūsų išeivijoje sukurtas kultūrinės vertybes, būtina skubiausiai rinkti ir telti vieton svarbesnius kultūrinio gyvenimo dokumentus, periodikos komplektus, visus iš išeivijoje pasirodžiusius leidinius, mūsų rašytojų, bei šiaip žymesnių kultūros ir visuomenės veikėjų rankraščius, korespondenciją, meno kūrinius ir kt. Visai tai medžiagai telti ir saugoti reikia steigti Lietuvos T-tos Namus. Tai būtų mūsų pagrindinis kultūros centras, mūsų tautinės grupės atečiai pasistatytas paminklas.

Visų mūsų akys nukrypusios į didžiausią lietuvių centrą S. A-ję — Čikagą. Tą darbą, tinkamai jį suplanavus, galėtų atlikti Čikagos lietuviai, padedami visų laisvo pasaulio lietuvių.

Iškėliau tik kai kuriuos mūsų švietimo ir kultūrinius rūpesčius. Kult. T-ba pati viena negalės savo planų įgyvendinti, jei nesusilauks nuosirdžios tautos iš Lietuvos B-nės centrų, jos apylinkių ir atskirų tautiniam darbui dar gyvų lietuvių. Tik sutelkę draugėn visas pajėgas, susiklausę, suderinę ir pasiskirstę darbus, lengviau galėsime išspręsti ir sunkiausius uždavinius.

SEIRIJŲ GIRIA.

ROMANO EPILOGAS.

Voratinkliai nesidraikobe vėjo

76.

Žvejys Vilius Cvikis savo motorinę valtį Kuršių marmis vedė nutolęs nuo Neringos kranto, kad galima būtų pamatyti didesnę Neringos vaizdą. Šis Neringos krantas priešingai vakariniam, kuris idealiai lygus, tartum pagal skristuvą nudailintas, buvo atvirkščiai — labai iškarpytas gausybe aštrių įlankų. Atrodė, kad vandens srovės, sklindančios iš Nemuno žiočių, iš gausių jo deltos šakų, kiekviena bandė tiesiai pramušti sau kelią per Neringą į Baltiją ir padarė įlankas.

Marės buvo visiškai tuščios. Valdiniai laivai plaukiojo tikrai pagal tvarkaraštį, o privačių nebuvo.

Vilius Cvikis pasirodė gerai pažįstas Kuršių mares ir Kuršių Neringą. Jis ekskursininkams papasakojo ir žmonių padavimą apie Neringos vardo kilmę.

Silgalis, kuris buvo kaip ir ekskursijos vadas, susidomėjo Neringos kilme, nors jis jau buvo skaitęs ne vieną rašinį apie Neringą. Prieškariniai, jis atsiminė, Pronskus ir Babickas daugiau poetiški, o pokariniai — aiškiai propagandiniai, viską fanatiškai suniekiną, kas ne sovietiniais laikais padaryta, nors tai buvo ir gerai padaryta.

Man labai įdomu, kaip Neringa atsirado ir iš kur tas vardas? — jis kreipėsi į kuršį Vilių Cvikį.

Cvikiuui to tikrai ir reikėjo, kad jį paklaustų, nes jis kalbus ir žingėdus žvejys, nepakentė tylos, kuri mišrioje ekskursijos kompanijoje buvo natūrali.

Tamsta, — žvejys nevariojo nei įprastų „draugas“, nei „pilietis“, bet kalbėjo lietuvišku būdu, pakursiuodamas. — Tamsta negirdėjai apie tai nieko?

Kai ką girdėjau. Bet Neringa, kiek žinau, turtinga padavimais ir pasakojimais...

Tai tiesa. Gaila, aš nemoku gerai pasakoti. Bet Neringą aš esu išvaikščiojęs išilgai ir skersai ir apiplaukęs ir iš vienos ir iš kitos pusės. Mūsų Neringa nepaprastai graži. Ja daug kas žavėjosi. Štai, Nidoje vasarodova Tomas Mann. Karvaičių kaime, kuris dabar užpustytas smėlio, buvo gimęs mūsų garsusis kunigas, poetas ir tautosakininkas Rėza, Karaliaučiaus, mūsų Mažosios Lietuvos sostinės, Universiteto seminarijos profesorius, rinkęs Mažojoje Lietuvoje liaudies dainas, išleides kito didžiojo mažlietuvių, kunigo poeto, Kristijono Donelaičio, poemą „Metus“...

Bet Tamsta? — nusistebėjo Silgalis. — Iš kur Tamsta tiek daug turi žinių? Čia gi ne padavimai, čia gi istorija, mažlietuvių kultūros istorija?

Taip. Aš matote, šitoje gi Nidoje esu išėjęs nepriklausomybės laikais mokyklą, kurios mokytojas mums visa tai aiškino. Geras buvo mokytojas. Kažin, kur jis dabar — gal Amerikoje, gal Sibire?

— Jei geras mokytojas, kodėl jis turi būti Sibire?

— O čia tai ir yra klausimas. Ir man taip atrodo. Bet kai 1944 m. atėjo rusai, daugumą mokytojų išvežė į Sibirą.

— Kodėl?

— Jie patys žino, kodėl, o mes manome, kad todėl, jog jie buvo lietuviai patriotai...

Silgalis suprato, kad žvejys buvo apsišveitęs ir susipratęs vyras.

Bet tamsta manęs klausie apie Neringos kilmę. Tai čia gi prie Nidos, tame smėlio užpustytame Karvaičių kaime, sako padavimas, žiloje senovėje buvusi kuršių dievaitės Laimos šventovė. Jos krivaitis turėjęs dukterį milžiną — Neringą, kuri sterb le nešusi smėlį ir brisdama per Kuršių umares supylusi kopas... Nuo tos milžinės likęs ir Neringos vardas...

Žvejys staiga sustojo pasakojęs ir, rodydamas į Neringos pusę sušuko:

Bet jūs pažiūrėkite, koks grožis!.. Tai Neringos mirazas. Tai gamtos stebuklas. Jis pasirodo tada, kai nuo kopų pa pučia vėjas.

Visi keleiviai nustebe žiūrėjo į mirazą. Visas smėlėtas Neringos krantas kabojo aukštai pakilęs virš padairos. Ir spindėjo, kaip saule apšviestas veidrodys.

Jeigu aš daugiau nieko nematysiu, tai šis mirazas man išperka jau visą kelionę. — kalbėjo Zabovas.

Visi buvo sužavėti. Dr. Barvainis padarė savo išvadą:

Mes turime nuostabaus grožio vietų ir gamtos stebuklų, bet mes jų nematome. Jeigu šiandien šitokią turime kelionę ir galėjome pamatyti šį gamtos prajovą, tai tikrai dėka kolegų Silgalio pasiūlymo. Ir tai pirmą kartą per 40 metų... Jo kalbą nutraukė Gedukas.

Skaičiau, kad garsusis filosofas, Emanuelis Kantas, kuris buvęs lietuvis, gintarų buvęs labai susidomėjęs ir žiūrėdamas į rastą gintaro gabalėlį su jame užsikonservavusiu vabzdžiu, pasakęs: „Jeigu tu, uode, galėtum prabilti, tu mums daug pasakytum apie Neringą“...

Taip, Emanuelis Kantas, nors vadinamas vokiečiu, tikrumoje buvo lietuvis, kaip ir nacių suvilyiotasis profesorius Gerulis, kurio motina temokėjo kalbėti tik lietuviškai.

Bet valtis jau pasiekė Rasytės uostą. Keliauninkai nei nepastebėjo, kaip perplaukė buv. Lietuvos sieną su Vokietija. Nors čia valtis ėjo pakrante, bet nei auomet čia buvusios muitinės, nei vienas prieš kitą pasienio stulpų su Vokietijos viename ir Lietuvos kitame ženklais, nei sargybinių...

Po beveik keturių valandų, ypač prisikėpavus marių ir Nerings oru, visiems norėjosi valgyti.

Aš siūlau bent kartą gyvenime padaryti komuną... Ką turime, visi į bendrą stalą... pasiūlė Zobov.

Bet kad stalo nėra, — atsiliepė Barvainis.

Tuoju padarysime, — sako žvejys. — Ir jis tikrai surentė iš lentelių kažką panašaus į stalą.

Silgalis suvokė, kad žvejys Vilius Cvikis apsišvietęs ir išsilavinęs vyras. Jam parūpo paklausti, kaip gi gyvena so-

vietinėje santvarkoje žvejai?

Kai kas geriau, laikas blogiau, — atsiliepė žvejys. — Geriau, kad nereikia rūpintis valtimi, tinklais. Blogiau, kad turi gyventi iš to, ką valdžia numeta. Kadangi pragyvenimui to uždario neužtenka, tai reikia kombinuoti... Ir tas yra nemaloniausia. Perdaug biurokratijos, perdaug viršininkų ir permaža ūkiškos tvarkos. Žvejų gyvenimas maždaug toks, kaip ir kolūkiečių. Visus kolūkius, — ir žemės ūkio ir žvejų, — žudo dogmatinis idiotizmas. Gal aš perstačiai pasakiau, bet kitaip aš to pavadinti nerandu termino.

Kaip tai?

Na gi, jeigu būtų daugiau sveiko proto, tai ar gi negalima būtų rasti kitokio ūkininkavimo būdo, kad ūkis nebūtų apleistas ir kolūkiečiui bei valstybei būtų didesnė nauda? Lenkijos pavyzdys neblogas, bet jie nebuvo pratę kooperatyvinio tvarkymosi, o mes gi gerai esame išbandę, ir mes daug geriau mokėtume tvarkytis. Bet... diktuoja Maskva, o ten gi sėdi politinės davatkos...

O tamsta manai, kad davatkos, tai jau ir kavilos?

Kur pasireiškia fanatizmas, ten proto neįsivaik.

Silgalis ekskursiją vedė į Rasytę.

Pirmasis sutiktas žmogus pasirodė esąs žvejys. Jis sakė, kad Rasytėje tegyveną keli žvejai. Nei buvusios paukščių sekimo stoties, nei įstaigų, kurios palaikytų tvarką, nesą. Rasytė tuščia ir nykstanti.

Apsidairę Rasytėje, ekskursininkai pasuko atgal, grįždami pasiryžę aplankyti Nidą ir Juodkrantę.

Žvejys, matydamas, kad ekskursijos dalyviai Rasyte nusivylę, sumanė palinksminti.

Aš jums dar nepapasakojau, kad kopininkų žvejų tarpe yra visokių pokštinių. Negirdėjote, kaip vienas kopų gyventojas perėjo kumeliukus?

Na gi kas tai gali būti? klausė Silgalis.

Buvo toks nuotykis. Neringos žvejų kolūkio vienas žvejys kartą nuvyko į kolūkinį turgų Šilutėn. Ten jis pamatė kaž ką nematytą — didžiulius arbūzus ir paklausė pardavėjos, kas tai? Pardavėja ir sako:

„Tai kumelės kiaušiniai. Iš jų galima išperėti kumeliukus... Kolūkietis nusipirko „kumelės kiaušinių“ ir pasi-vežęs pradėjo perėti. Kai vienam atsibodo, jis ant „kiaušinio“ pasodino žmoną... Bet „kiaušinis“ pradėjo pūti ir žvejys pasipiktinęs, kad boba jį apgavo, išnešė „kiaušinių“ ir sviedė į krūmus. O ten būta elniuko, kuris išsigandęs pradėjo bėgti. Žvejys tada „susiprato“ ir sako:

„Na matai... Beskylantį kiaušinių išmečiau... Kitą kartą būsiu kantresnis“...

Anekdotas ypač patiko Gedukui, ir jis negalėjo išsilai-kyti neįtikendamas, net akys jo paašarojo.

Pagaliau ekskursininkai nusprendė nenakvoti pakeliui, bet grįžti į Klaipėdą.

Bus daugiau.

KULTŪRINĖ KRONIKA

ANASTAZIJOS TAMOŠAI
TIENĖS DAILĖS PARODA
KALIFORNIJOJE

Los Angeles Liet. Bendruomenė rengia Anast. Tamošai tenės dailės parodą, kurioje bus išstatyta naujausi dailininkės tapyba, guasai, kilimai ir tautiniai drabužiai, pati dailininkė vyksta į Hollywoodą ir dalyvaus parodos atidaryme š. m. rugsėjo 8 d. Paroda tęsis nuo rugsėjo 8 iki 15 d. Parodos atidaryme kalbą pasakys poetas Bernardas Brazdžionis. Katalogui įžangą parašė menininkė — šokėja Birutė Nagienė.

RAŠYTOJAS PETRAS
BABICKAS SERGA

Lietuviškosios visuomenės, skaitytojų mėgiamas rašytojas Petras Babickas senokai negaluoja akimis. Paskutiniu laiku jo regėjimas dar susilpnėjo. Visą savo gyvenimą paskyręs lietuvių tautai nesukrovė turto. Reikalingas paramos. Jo adresas: Petras Babickas, c. o. Legacoa Da Lituania, Av. Erasmo Braga, 277, s. 609, Rio de Janeiro, Brasil.

Jam turėtų gelbėti plačioji lietuvių visuomenė. Lietuvių Rašytojų Draugija galėtų praveisti nuolatinės globos reikalą. Pinigai siųsti užsienio čekiškai. Paprastus čekius ten sunku ar neįmanoma iškeisti. Į vo ką įdėtus pinigus ten paštiniai kai mėgsta sau pasilaikyti.

- r - s -

VLIKO ELTOS ANGLŲ
KALBA BIULETENYJE

nr. 7 turinyje yra:

1) kaip bolševikai naikina Vilniuje Kalvarijos altorėjus; 2) VLIKo pirm. dr. Trimako laiškas Valst. Sekret. Dean Rusk, prieš jo vykimą į Maskvą, pasirašyti atomin. nebandymų sutartį; 3) Valst. Departamentui atsakymas; 4) Patariamoji Europos Taryba ir Pabaltijo Valstybės; 5) Pasaulinis šnipinėjimas ir Lietuva; 6) Pabaltijo valstybių svoris Baltijos ūkyje; 6) Brazilijos lietuviai grįžta iš pavergtosios Lietuvos; Spauda, knygos ir kt. E.

● Leonas Kačinskas, dirbęs Kongreso Bibliotekoje Vašingtone, tarnybinius reikalus išvyko į Šveicariją.

● Julius Šmulkštys, dėsto politinius mokslus Indianos universitete JAV.

● Dr. St. Bačkis, Lietuvos Pašautinybės Vašingtone patarėjas su žmona grįžo iš atostogų ir eina savo pareigas.

● VLIKas parėmė lietuvių radijo valandėlę Rio de Jenairo.

PASAULINĖS PARODOS
LIETUVIŲ MUZIKŲ
KOMITETAS

atsižvelgdamas į atostogų laiką ir chorvedžių pageidavimus, chorų registraciją dalyvauti Dainų Šventėje pratęsia iki rugsėjo 15 d., ir informacinę medžiagą Dainų Šventės leidiniui galima bus prisiųsti ir vėliau.

Daugėjant darbui, Dainų Šventei rengti Lietuvių Muzikų komitetas papildytas dar dviem nariais: V. Mamaičiu ir M. Liuberskiu.

Prof. J. Žilevičius yra įgaliotas atstovauti Pasaulinės parodos Lietuvių Muzikų komitetui Čikagoje ir jos apylinkėse. Muzikų komiteto sekretorius M. Čibas, Dainų Šventės reikalais lankėsi Bostone ir Providence, R. L. M. D.

KANADOS
DRAMATURGAS

poetas ir CBC režisierius John Reeves laimėjo tarptautinį „Italia“ prizą dėl radio transliacijų už savo eiluiotą dramą „A. Beach of Strangers“, pstatytą CBC. Prizas vertas 3,750.00; be to yra labai išskirti na dovana tarptautinės radio transliacijose.

DAINUOS AUSTRALIJOS
LIETUVAITĖ

Prieš keletą savaičių iš Australijos atvykusi ir dabar būna žinėjanti po didžiulias JAV lietuvių kolonijas, rugsėjo 21 d. Detriote viešės solistė Genovaitė Vasiliauskienė. Tą dieną ji duos lietuviškų kūrinių ir tarptautinių operų arijų koncertų lietuvių namuose. Į J. A. V. šią iškilų dainininkę pakvietė Juozas Bachunas, kad ji čia atliktų geros valios ambasadoriaus rolę, daugiau suartindama šio kontinento ir Australijos lietuvių. Į Detriotą ją kviečia birutininė, kurioms vakaro surengime talkina savanoriai — kūrėjai ir ramo vėnai. Vakaras bus baltasis formos. Koncerto pradžia — 7.30 val. vakare. Rengėjai kviečia ir kanadiečius Windsor bei apylinkių brolius.

(A. N.)

STATYBS IBSENO
„NORA“

Vienas žymiausių Ibseno draminių veikalų — „Nora“. Šį rudenį jį ryžtasi statyti Z. Arlauskaitės — Mikšienės vadovaujamas Detrioto Dramos mėgėjų sambūris ir jau beveik tik ra, kad premjera įvyks lapkričio 23 d. Lietuvių namuose. Pagrindinei rolei parinkta Rasa Lišauskaitė. (A. N.)

PLB Seimo koncertai

Antram PLB Seimui PLB Valdyba pasirūpino dviem koncertais: koncertu ir literatūros vakaru ir akto koncertu. Abu koncertai buvo įdomūs ir buvo labai gausiai lankomi. Jeigu pirman koncertan atsilankė apie 700 asmenų, tai ant ran — apie pustrėčio tūkstančio. Kažin, ar kuris kitas lietuvių koncertas galėjo turėti Kanadoje tokį lankytojų skaičių.

Koncertas — literatūros
vakaras

buvo Priskėlimo parapijos salėje, turinčioje apie 800 vietų, kuri šį vakarą buvo artipilnė.

Andrius Kuprevičius davė rečitalį. Dvi J. Švedo, jauno kompozitoriaus, improvizacijos įdomios, nors iš jų, deja, dar negalima nieko tikresnio apie jo kūrybą spręsti. Viena aišku — J. Švedas naujoviškas kompozitorius. Po to sekė G. Faure (Impromptu nr. 2), F. Liszt (Legenda nr. 2) ir F. Chopin.

A. Kuprevičius tikrai yra žymus mūsų pianistas. Skambinimo technika jis yra išvystęs tiesiog nuostabi. Sunkiausias, jėgos reikalingus fortissimus jis atlieka tartum fortėpioną diriguodamas magiška galia, kurioje nematyti fizinių pastangų. Jeigu Faure pasižymėjo jausmine interpretacija, tai Lisztas — spontaniškumu ir jėga. Žinoma, koncertantas palydėtas bisu, kurių buvo keli.

Po fortepiono rečitalio sekė literatūrinis vakaras, kurį atidarė L. Rašytojų dr. jos v-bos vardu Alė Rūta.

V. Alantas paskaitė originalaus kūrinio apie Mindaugą ištrauką, publikos šilta priimtą.

K. Graudienė gyvai paskaitė pluoštą savo eilėraščių.

K. Bradūnas gerai paskaitė modernios savo kūrybos.

A. Rūta skaitė ilgesnį ištrauką iš romano.

Reikia pasakyti, kad rašytojų pasisėkimą dažnai nulemia skaitymo būdas. Jeigu kūrinyje skaitomas artistiška, tai jo išpūdis esti net didesnis už jo tikrą vertę; prastai gi skaitomas dažnai atrodo menkesnis, negu jis yra. Taip buvo ir šį vakarą.

Gaila, J. Jankus nepasirodė, nors programon buvo įrašytas.

Publika rečitaliui — literatūros vakarui buvo dominga.

Akto koncertas,

vykęs didžiulėje O'Keefe salėje, buvo gausus koncertantais. Čia dalyvavo St. Baras, A. Stempuzienė, L. Šukytė ir du chorai — Varpo ir Hamiltono,

sulieti į vieną, dalyvaujant solistams A. Stempuzienei, L. Šukytei ir V. Verikaitiui, vi sam ansambliui vadovaujant komp. St. Gailevičiui, fortepioną vedant D. Skrinškaitė. Be to, koncerte dalyvavo smuikininkas Iz. Vasyliūnas su sunum pianistu V. M. Vasyliūnu.

Koncertas buvo didelis ir gana įdomus, tik jam labai pakenkė perilgos kalbos, išvarginusios ir numušusios publikai ūpą. Koncerto pasisėkimui reikia sąlygų, kurių, deja, nebuvo: nebuvo koncertantams ir nebuvo publikai. Išskankinti žmonės negali turėti geros nuotaikos. Tas ūpą pakenkė Vasyliūnams, kurie nors išpildė įdomius dalykus (Br. Budriūno Raudą ir K. V. Banaičio Rapsodiškąją sonatą), bet kadangi sonata pareikalavo daugiau laiko, o publika jau buvo išvargusi, tai jai smuikas pasirodė nepaprastai ilgas.

Iz. Vasyliūnas gražiai smuikuoja, turi tikslų toną ir žymią smuikavimo techniką, nors jo tonas nepasijusi našumui.

St. Baras nebuvo geroje formoje, bet jis padainavo gražių dalykų, ypač įdomūs buvo Tal-lat - Kelpšos Liepė tėvelis ir K. V. Banaičio Aš per naktį.

L. Šukytė, malonus, šilto tembro, bet nedidelio masto ir dar jaunatviškai valdomo sopranu, padainavo Gailevičiaus, Šimkaus ir ypač įdomų V. Ja kubėno Ežerėlį. Solistė muzikali.

A. Stempuzienė, jau turinti gerą vardą, verta dėmesio. Visų pirma ji turi gerą mokyklą, kuri jai davė tikrą mecosopranišką balso pastatymą visoje jos balso skalėje. Turtingas obertonais mecosopranas, šilto, malonus tembro, gauna jautrų atliepimą daugumoje klausovų, nors šiaip publikos masėje mecosopranas populiariau mo neturi. Gaila, kad balso jėga ne didesnė, ypač didelei salei. Kultūringas dainavimas ir mokykla žavi klausovą. Viena tačiau solistei reiktų gerai pergalvoti — laikyseną. Ne tik tai operoje, bet ir koncertinėje estradoje interpretatorius ne vien balsu sugestionuoja klausovą, nes šis drauge yra ir žiūrovas. Jis išpūdius priima klausą ir akim. Dainavimo interpretacijai reikalinga mimos, judesio, nuotaikos interpretacijos lygiagretybė, nes tik tai visuma pilnai sužavi. A. Stempuzienės mimika vyrauja mai koketuojanti. Tas nesiderina su žodžiu. Interpretacijos visumai reikia muzikos, žodžio ir vaidybos priemonių derinimo. To gerai iškilai solis

TREJOS DEVMERIOS

VEDA DR. GUMBAS

UNIVERSALUS TIRPIKLIS

Edisonas buvo įpratęs asmeniškai pasikalbėti su kiekvienu, kuris norėdavo dirbti jo laboratorijoje. Jis klausdavo kompiar problemas pastarasis žadąs spręsti, koks artimiausias jo tikslas.

Turiu nuostabią idėją, — prisipažino kartą Edisonui vienas jaunas žmogus. — Noriu išrasti universalų tirpiklį — skystį, kuriame tirptų viskas, suprantat, bet kokios medžiagos. Jaučiu, kad einu teisingu keliu, bet neturiu pinigų ir to dėl negaliu pradėti darbo užbaigti.

Universalų tirpiklį? — nustebo Edisonas. — Nuostabi idėja! Bet kokiame inde jūs jį laikysite?

— Jūs turite palinkėti, — tiktai žiūrovo, bet ir jos pačios nau dą.

Užbaigai chorai ir solistai St. Gailevičiaus vestame St. Šimkaus Atsisveikinime su Tėvyne. Visuma buvo graži, ypač puikiai skambėjo pajėgos jungtinis Varpo ir Aušros Vartų choras, gražiai sutapęs, kas rodo, kad ir hamiltoniečių choras gerai V. Verikaitio paruoštas, kai apie Gailevičiaus sugebėjimus tam tikslui ir kalbos nėra. Tat koncerto užbaigimas buvo stiprus ir įspūdingas.

Reikia pagirti ir pabrėžti, kad šis koncertas savo turiniu visai atitiko Lietuvių Bendruomenės dvasią, nes buvo per dūm lietuviškas. Taip ir reiki. Tokiais atvejais reikalinga tiktai sava kūryba. Po tokio koncerto malonu ir pakiliu bu vo giedoti Tautos Himną. Labai gerai solistams akomponavo D. Skrinškaitė ir St. Gailevičius. Žinoma, buvo gėlių ir aploclismentų, bet ilgomis kalbomis sugadintoji nuotaika nei gijamai atsiliepė ir aploclismentams, taip, kad tiktai vienas St. Baras galėjo bisuoti ir stipriau šaukta biso paskutiniam koncerto numeriui.

Pabaigai nors ir nemaloni, bet būtina pastaba, mūsų pačių naudai ir geram vardui: Lietuvių solistai, niekad scenoje nesirodykite su gaidomis rankose ar piupitruose. Tai yra baisi primityvu, žemina solisto vardą, o apie jo tautą sudaro neigiamą išpūdį.

J. Kardelis.

EINSTEINO UŽDAVINYS

Vienas jaunas žmogus atkakliai prašė Einšteino paaiškinti pasisėkimą paslaptis. Jis buvo įsitikinęs, kad pasisėkimas, kaip ir tikimybių teorija, turi savo formulę. Netekęs kantrybės, Einšteinas paėmė pieštuką ir parašė formulę:

$$A = x + y + z$$

— „A“ reiškia pasisėkimą, — paaiškino jis, — „x“ — darbštumą, „y“ — darbo sėkmę. . .

— O ką reiškia „z“? — ne nurimo pašnekovas.

— Tai sugebėjimas tylėti, — atsakė Einšteinas.

INTELIGENCIJA

Amerikos rašytojas Luisas Sinkleris buvo pakviestas pas garsią estrados šokėją Majamą. Ji aprodė svečiui namus, so dą.

Dabar jūs man turite pasakyti, — pareikalavo šeimininkė, stovėdama su teatraline šypsena tarp dviejų volstrito karalių, — kuri iš vyriškų būtybių jums geriausiai patiko?

Jūs šuo, — tarė Sinkleris, nežymiai nusilenkdamas šeimininkei. — Aš vertinu inteligenciją.

KAI SATYRIKUI
SUKANKA 60 METŲ

Kai Bernardui Šo sukako 60 metų, vienas jo gerbėjų pasakė:

Jūs dar jaunas ir neturite šešiasdešimties metų. Jums dar tik tris kart po dvidešimt.

Tai, — liūdnai atsakė didysis rašytojas. — O kai man sukaks aštuoniasdešimt metų, tai sakysit, kad turiu tik dvi dešimt kartų po keturius metus.

IŽYMŲS ŽMONĖS
NEKLYSTA

Žymus anglų dirigentas re petavo su orkestru. Jis liepdavo kartoti iš pradžių vieną ir tą patį fragmentą. Pagaliau pavargęs, metė ant pulsto diri gento lazdelę.

Pirmasis valturnistas nuolat groja vidurinius taktus per garsiai, — šaukė jis.

Ką jūs, — nedrąsiai prabilo vienas fleitistas. — Pirmasis valturnistas dar neatėjo.

Gera, — supyko diri gentas. — Kai tik ateis, pasakyk jam, kad jis groja per garsiai.

R. LANKAUSKAS

TILTAS Į JŪRĄ

Romanas.

15.

* * *

Autobusas dūzgė drėgnu vingiuotu keliu. Diena buvo saulėta, ir laukai dar puošėsi blankstančia žaluma. Pakelės sodybų kiemuose mąrgavo geltoni, violetiniai raudoni, purpuriniai jurginių žiedai.

Po pusvalandžio Kęstutis išlipė Smiltėje. Jis nuėjo tiesiai į viešbutį. Kurortas buvo visiškai ištūstėjęs. Niekur nesimatė ryškių vasarotojų rūbų. Gatvėmis vaikščiojo tik vietiniai gyventojai; dviračiais pravažiuodavo meistrai su savo įrankiais; jie remontavo senas vilas ir statė naujas. Statyba čia vyko ištisus metus.

Viešbutyje, į kurį vasarą veltui mėgintumei patekti, buvo daugybė laisvų kambarių.

Administratorė paklausė:

— Jūs komandiruotas?

— Ne.

Ji tarsi nenorėjo patikėti. Nejaugi šitas žmogus atvažiuo atostogauti?

Jis gavo raktą nuo kambario; raktas buvo pritvirtintas prie medinės žemaitiškos klumpės. Administratorė kalbėjo su žemaitišku akcentu. Prieš jį ant stalo gulėjo atversta knyga ir keletas pasų.

Viešbutyje buvo tylu. Begalinė tyluma plytėjo aplinkui, visame kute, jo gatvėse ir alėjose. Retai pasigirdavo praeivio žingsniai. Pro didelio kambario langą buvo matomas mėlynas gyvenamasis namas su prieangiu, baltomis užuolaidomis ir palei šaligatvį išsiriakavusiais kaštonais. Moteris kieme džiaustė ant virvių spalvotus skalbinius; jie plaikstėsi kaip dideli minkšti lapai.

Jis ištraukė rašomojo stalo stalčių, norėdamas tenai padėti mokslinio straipsnio rankraštį. Stalčiuje gulėjo nebaigtas rašyti laiškas. „Žinai, brangioji Liusia, man čia patinka. Kurortas puikus. Yra jūra ir gražus parkas, o restorane sočiai ir gerai maitina. Galima kaip reikiant prisikirsti. Turguje taip pat visko yra, o krautuvėse yra ungurių. Vakaraugis suvalgiau net du ungurius ir išgėriau bonką mineralinio vandens. Tu ži-

nai, koks silpnas mano skrandis. . . Pasakyk tetai ir savo pusesei, kad jos gali drąsiai čia važiuoti. Tegu tik pasiima pinigų, jei nori atsiganyti šitam žaviame kampelyje. . .”

Kęstutis suglamžė laišką ir įmetė į peleninę. Gal būt, kituose stalčiuose ungurio oda ir apgraužta bulkutė? Ne, tenai nieko nebuvo.

Jis paėmė rankšluostį ir, atidavęs administratoriai raktą su klumpe, patraukė į pajūrį. Senų kaštonų alėja, kuri vedė į jūros tiltą, buvo tuščia; ant šaligatvio gulėjo lapai, persikėlę kevalai ir rudi vaisiai; jis pakėlė vieną kaštoną ir įsidėjo į kišenę. Saulė švietė pro pušų viršūnes, sakiečiai mirgėjo gelsvi kaštonų lapai ant juosvų šakų. Pusė alėjos skendėjo šešėlyje. Su kiekvienu žingsniu vis aiškiau girdėjosi tylus jūros ošimas; jūra buvo arti, už pilkšvų kopų. Prie atidaryto kiško du vyrai, atsiėmę į prekystali, gėrė vyną. Medinio paviljono durys ir langai buvo užkalninėti lentomis. Jūra bangavo nesmarčiai; ji atrodė pailus ir susimąšius. Pakrante judėjo keletas tamsių figūrų, o kitoje pusėje matoma buvo besimaudanti moteris; ji ilgai šokinėjo po vandenį; tarp bangų šmėkščiojo rudas, vasarą idėgęs kūnas.

Prie vėliavos stiebo kaboją juoda lentelė su užrašais: „Vėjo stiprumas — trys balai, oro temperatūra — 12 laipsnių, vandens temperatūra — 13 laipsnių.“ Daug meškeriojų sukinėjosi ant jūros tilto; jų meškerės buvo pritvirtintos prie barjero. Jie gaudė plekšnes. Vyrų rankos buvo paraudusios. Kažkoks vyras su guminiiais rūbais braidžiojo po jūrą, žvejojdamas krytele gintarą. Ant kranto gulėjo tamsiai purpurinės, audros išmestos jūros žolės. Ilgasnapijai narai bėginėjo smėliu. Balutėje virpėjo vanduo, ir vėjas sukinėjo po jį negyvą žalsvą peteliškę.

Kęstutis ryžosi išsimaudyti. Smėlis po kojomis buvo šaltas. Pabėgiojęs pakrante ir apšilęs, jis puolė į jūrą. Sugėlė kojas ir užėmė kvapą. Tačiau šaltis jis nejuoto ir, išlipus į krantą, buvo labai gera; saulė šildė veidą, krūtinę ir rankas; tai buvo vėsi, bet maloni šiluma. Norėjosi ilgai stovėti prieš saulę, jaučiant švelnų paskutinių jės spindulių prisilietimą. Kokia ramuma, koks grožis aplinkui! Nebuvo nei benzino kvapo, nei įkyrėjusių veidų, nei miesto triukšmo. Laisvai al savo krūtinei. Grynas, skaidrus oras kvepėjo jūra, smėliu ir purpurinėmis džiūstančiomis žolėmis. Jis jautė, kad suartėjo su gamta, kad darosi laimingas kaip kūdikis, apglėbtas jos didybės, kad siela tvirtėja ir skaidrėja. Dėkui tau, saule, dėkui tau, jūrai! Globok ir toliau savo vaiką. Neleisk jam suklupti. Sušildyk ir nuramink kaip mtoina.

MONTREAL

PRANEŠIMAS LIETUVIŠKOS GATVĖS REIKALU

Š. m. vasario mėn. 10 d. La Salles miesto majorui K. L. B. Montreale Seimelio Prezidiumo iniciatyva La Salėje gyvenančių lietuvių vardu buvo įteiktas prašymas vieną gatvę pavadinti lietuvišku Lithuania-Lithuanie vardu.

Rugpjūčio 19 d. LaSalles miesto valdybos sekretorius Mr. Albert Gravel Seimelio Prezidiumui raštu pranešė, kad LaSalles miesto valdyba prašymą priėmė, ir kad Paštų ministerija, kurios žinioje yra visi naujai skiriamieji gatvių vardai, patvirtino, viena gatvė LaSalles miesto ribose pavadinti Lithuanie vardu.

Gatvė bus paskirta vienam iš naujai ruošiamų kvartalų.

Seimelio Prezidiumas kviečia visus La Salėje gyvenančius lietuvius, už parodytą gestą, miesto majorui Mr. Dr. L. Boyer, sekretoriui Mr. Albert Gravel, ir visiems distrikto aldermanams telefonu ar laišku išreikšti asmeninį padėką.

Montrealio Lietuvių Seimelio Prezidiumas.

V. D. KLUBO ŽINIOS

Serga: E. Girdauskienė, P. Jukubka, J. Makusienė, V. Piečaitis, J. Kalinauskas, J. Pakulis, H. Levinskienė, O. Luksauskienė, S. Jazinskas, P. Pačauskas, I. Skikas, I. Janušas, D. Gurskys, K. Žižys.

Pasveiko: A. Skirpkauskienė, J. Knystautas, M. Dailidė, A. Šilinis, P. Piečaitis, G. Aliauskas.

„Litas“ yra padaręs raštinę pasiūlymą įstoti nariu. Tą patį dieną Montrealio lietuvių organizacija, kurios daugumas narių priklauso „Litui“, tačiau pats klubas lig šiol visą savo piniginę apyvartą tebedaro per kitus bankus.

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Sutvirtinimo Sakramento nuotraukos randasi parapijos raštinėje. Kviečiame atsiimti. „Aukso žašies“ filmavimas buvo atliktas mūsų parapijos salėje. Tenka stebėtis nepaprastu visų darbuotojų ryžtu ir ištverme. Sveikiname visus šio didelio darbo darbininkus ir tikimės, kad neužilgo ir visuo menė galės išvysti ir grožėtis nuveiktais rezultatais.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS

Kostiumų kainos (su vienu kelnė) \$65, \$75, \$85 ir \$95.

Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.

79 ir 81 St. Zotiue St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsm. Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse. Už indėlius mokame 8% dividendą.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884

SUDBURY, ONTARIO

PAVYKUSI L. BENDRUOMENĖS GEGUŽINĖ

Rugpjūčio 18 d. saulė žėmė itinėjosi, o Sudburio lietuvių kolonijos gyventojai, tai kydamiesi i lietuviškų plokštelių šokių muzikos taktą, mikli no kojas. Vaisinios lietuvių pamėgtais valgiais, skaniais gėrimais.

Tai pirmoji L. B. Valdybos gegužinė, suruošta V. I. Skvireckų ūkyje R. R. 2 — Chelmsford, Ont. Dalyvavo daug vietos lietuvių, taip pat svečių iš Toronto, Ont., Hamiltono, Ont. ir kitų vietovių. Loterijoje laimė nusišypsojo: pp. Skvireckų dovanotą didelį tortą laimėjo — Birutė Stankienė, o LBV dovanotą fantą — Jonas Remeikis. Pp. Skvireckai visus dalyvius pavaišino svygiu karvių pienu. Vėliau visi dalyviai apžiūrėjo gražų pp. Skvireckų ūkį, gyvulius. Ypatingai mažieji dalyviai stebėjosi daugelis gal pirmą kartą pamatę tiek daug „kalbančių žąsų“, vištų, arklių, karvių, o gražius namų sargas — „šunelis“ kiekvieną sveikino paduodamas „dešinę“. Pasivažinus, pasiokus, padainavus lietuviškų, tėvynės ilgesį primenančių dainų, paskutiniams saulės spinduliams slepiantis už mėlynos padairios, L.B. v-bos pirmininkui padėkojus visiems susirinkusiems, mašinos patenkintų ir linksmų tautiečių, viena po kitos riedėjo Sudburio link.

Linksmąją gegužinę pabaigus, šeimininkai pakvietė rengėjus, kurie ten liko, vakarinės. Čia dar kartą LBV pirmi ninkas padėjo už jų lietuvišką širdį, leidžiant pasinaudoti savo ūkį lietuviškiems reikalingam, šeimininkų garbei sugiedota — „Ilgiausių metų“.

ATOSTOGOS

— J. H. Petkūnų šeima iš Hamiltono praleido atostogas

Jaunasis Romas Otto, todėl turėjo gerą progą padėkoti visiems, kas kuo nors prisidėjo prie vestuvių paruošimo ir už dovanas, o tėvus, kuriems gražiai dėkojo už auklėjimą, — lietuvišką, — ir mokslinimą, užtikrino, kad jų pastangos bus tikros. Vaisių vedėjas J. Lukoševičius, jaunųjų ir tėvų paprašius, ypatingai iškėlė op. sol. E. Kardelenės ir choro dalyvavimą.

Vestuvės dalyvavo ir daugiau žmonių, kurie buvo atvykę iš JAV ir kitų vietovių, iš Čikagos p-lė L. Bieliauskaitė, V. ir V. Domkai, pp. V. ir A. Gasiūnai; iš New Yorko inž. V. Radzevičius su žmona; iš Toronto p. J. Lepavičius ir kt.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

Rašyti šiuo adresu: Vilma Steponienė: 1301 Queen Victoria Ave., Lorn Park, P.O. PortCredit, Ont. Canada.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išėmė gravo. Turiu žinių, kad šiuo metu jis gyvena Kanadoje, Montreal mieste. Jį patį arba apie jį ką nors žinančius, maloniai prašau atsilipti. Būsiu nuoširdžiai dėkinga.

— Aš, Vilma Dumaškaitė - Steponienė, pajieškau savo tėvo brolių Martyną, sūnų Jurgio, Dumašių, gimusių 1909 m. birželio 16 d., žadgailų km., Tau ragės valsc. Po paskutinio karo jis gyveno Vakarų Vokietijoje, bet vėliau kažkur išė

VYTAUTAS PATAŠIUS

Lietuvių kovos su rusais už laisvę

1863 METŲ SUKILIMAS
LIETUVOJE

8.

SUKILIMO ORGANIZATORIAI

Čia paminėti du motyvai: religinis ir ekonominis palankiai nutiekė plačias valstiečių masės sukilimui. Sukilimo vadus smarkiai veikė patriotiniai ir liberaliniai motyvai. Pagrin diniai sukilimo organizatoriai Lietuvoje buvo studentija: jau noji bajorijos karta su vienu kitu iš valstiečių eilių prasimušusių inteligentų.

Iš vienos pusės šiuo organizatorius veikė patriotinės tradicijos: daugelio jų seneliai ko vojo Kasiuškos ir Jasinskio vadovybėje 1794 metais, tėvai aktyviai dalyvavo ir nukentę jo 1831 metų sukilimo metu. Mėgiami jų autoriai buvo Adomas Mickevičius, parodęs kelią į laisvę tiek savo patriotiniais raštais (Vėlinėmis, Gražina, Konradu Valenrodu), tiek savo paties gyvenimu — mirė Krymo karo metu 1855 metais, tolimame Konstantinopolyje, kur organizavo lenkų daliniais kovoti prieš rusus turkų kariuomenės eilėse. Antras mėgiamas autorius, Teodoras Narbutas, parašęs didžiųjų Lietuvos istoriją lenkų kalba, arti 80 metų senelis, persėjęs pats dalyvauti sukilime, išleido į jį savo sūnus.

Iš antros pusės inteligentiją veikė ir liberalizmo dvasia, plačiai tuo laiku paplitusi Rusijoje. Iš Londono rusų žurnalistas Aleksandras Herzen plačiai po Rusiją pasklidusiam savitraštyje Kologol (Varpas) skatino revoliucines mintis Lenkijoje ir Lietuvoje, atvėrė simpatizuodamas jų laisvės siekimams. Buvęs rusų karininkas Mykolas Bakuninas, daug kartų nuteistas mirčiai už revoliucinį veikimą, sėkmingai su ruošęs sukilimus prieš prausaudą po visą Centrinę ir Rytų Europą, atsišaukimais ragino Lietuvą, Lenkiją, Ukrainą, Kaukazą ir Suomiją atskirti nuo Rusijos.

1861 m. Vilniuje susidarė komitetas sukilimui ruošti; panašūs komitetai steigėsi Varšuvoje ir Krokuvoje. Prasidėjo minių manifestacijos visoje Lietuvoje ir Lenkijoje, susidū

rimai su policija, bandančia demonstrantus išsklaidyti. Vilniuje minios apsupo generalgubernatoriaus Nažimovo rūmus ir išreikalavo paleisti suimtus demonstrantus. Varšuvoje kariuomenė šaudė į minias; daug aukų. Kaune minios pademonstravo vienybę su Lenkijai priklausančia Užnemune — dvi procesijos išėjo iš Kauno ir Aleksoto su vėliavomis susitiko ant dalinai išardyto tilto per Nemuną, ji vėl sujungė, giedodavo patriotines giesmes. Kazokai nepajėgė minios išsklaidyti būdų smūgiais; 61-tų metų gale kruvinai išsklaidytos minios, manifestuojančios Vilniuje.

1862 metų spalio mėn. Lenkijoje susidarė centrinis sukilimo komitetas Varšuvoje, kuris skelbėsi vadovaujantis sukilimui ir Lietuvoje. Jame reikėsi dvi grupės: baltųjų ir raudonųjų. Baltieji buvo konservatyvesni, tuo tarpu raudonieji, belaisvės, reikalavo ir plačių socialinių reformų. Pradžioje Varšuvoje vyravo baltieji.

Vilniuje taip pat buvo skilimas į dvi baltųjų ir raudonųjų sroves, bet čia abi srovės buvo daug radikalesnės už Varšuvos sroves. Be to, raudonosios srovės atstovai, su Kostu Kalinausku priešakyje, buvo aiškūs lietuviai anti-unijistai ir nenorėjo pripažinti Varšvos komiteto autoritetą. Kostas Kalinauskas, pats energingiausias komiteto narys, baigęs Petrapilio universiteto teisų fakultetą, sukilimui prisižadėdant, buvo 25 metų amžiaus. Baigęs studijas, keliavo po Lietuvą ir Gudiją, skatindamas neapykantą rusų valdžiai ir baudžiavai. Įsteigęs slapta spaudtuvę, spausdino atsišaukimus. Kiti žymesni organizatoriai:

Pranas Dalevskis, dar 1849 metais buvęs nuteistas mirti už slaptą veiklą, ilgus metus kalėjė katorgoje. Daugiau prolenkiško nusistatymo, evoliucinių reformų šalininkai buvo baltieji: Jokubas Gestaras, 36 metų amžiaus, buvęs Petrapilio u-

teisių fakulteto studentas, Mikas Giedraitis, irgi studijavęs Petrapilyje, 38 metų, Vilniaus vada sukilimo metu, 33 m. Aleksandras Oskierka, teisininkas, buvęs įvairių caro baudžiamosios panaikinimo projekto paruošiamųjų komisijų nariu Petrapilyje. Į komitetą vėlai įsiungusiems baltiesiems pavyko centrinę vadovybę paimti į savo rankas, raudoniesiems su uždaviniais išvažinėjęs į tolimas periferijas.

Kraštas buvo moraliniai paruoštas sukilimui. Reikėjo tik kibirkštis, kad sukilimas prasių veržtų. Tačiau, dar trūko pagrindinio dalyko: ginklų ir šaudmenų. Buvo daromi žygiai jų parūpinti užsienyje ir krašto viduje. Nelengvas uždavinys, bet su laiku būtų išspręstas. Deja, laiko nebuvo. Sukilimo kibirkštis išskelta per anksti, dar tinkamai nepasiruošus.

Praūžus karo audrai pro Zarasus 1944 m., miestą ir apylinkes užplūdo iš Baltarusijos, Ukrainos ir kitų vietovių gyventojai — rusai, dažnai pasūkininkus parsisamdymai už maistą, kiti įsikūrė valdžios įstaigose — visokiais viršininkais ar partiniais darbuotojais. Reikia atminti, kad Zarasų krašte buvo daug vietinių rusų, kurie grįžus „jų valdžiai“ aktyviai ėmėsi „atstatymo“ darbų. Tokiu būdu Zarasų mieste ir valsčiuose vykdomo siuose Komitetuose įsikūrė daugiausiai vietiniai rusai ir viso kio plauko perėjūnai iš „Brolišių tautų“. Todėl jų „veikla“ buvo kiek daugiau būdinę nei kituose Lietuvos miestuose. Pirmiausiai prasidėjo „valymo“ darbai, arba kitaip tariant sąskaitų suvedinėjimas.

Zarasų kalėjimas ir saugumo sklepai buvo prikimšti sausakimais, todėl naudotasi Utenos kalėjimo „paslaugomis“, nors ten „gyvenamojo ploto“ taip pat nepakako.

Tuoju prasidėjus partizaniam judėjimui, prasidėjo vadinamųjų „istrebitelių“ veikla, kuri dažniausiai prasidėdavo kraštais ir baigdavosi apilėšimu. Taipgi prasidėjo vad. „apibuožinimas“ — kitaip suprantant, pasiruošimas trėmimams į Sibirą. Nemaža stambesnių ūkių savininkų, pasitraukdami į vakarus, savo sody

bas paliko Dievo valiai, kiti nepakeldami prievolių naštos, bijodami išvežimo, taip pat palikdavo savo ūkius ir pasitraukdavo į Lietuvos kitus miestus, dar kiti viską palikę įsijungdavo į partizanų eiles. Prasidėjus trėmimams į Sibirą, tokių apleistų sodybų kiekviena me valsčiuje atsirado nemažas skaičius, kad jais susidomėtų Zarasų apskr. „valdžia“.

Zarasai, jau praeinant pirmajam karo bangai, buvo smarkiai išdeginti, o grįžus „išva duotojams“ ir susikūrus biurokratiniam aparatui, viršininkams ir kitiems pareigūnams trūko patogių butų. Bet atstatai tyti sudegusius kvartalus, ar bent atremontuoti apleistus pastatus vietinei „valdžiai“ pasirodė perpainus galvosūkis, todėl buvo priimtas „racionalus“ būdas. Zarasiečių nuostabai, mieste ištisomis gatvėmis namai pradėjo dygti lyg grybai po lietaus. Tik išaugusieji nams, daugelis negalėjo prisiminti, kur jis šį pastatą į kartą matęs... Tai netiek svarbu, kad pusė namo iš vieno valsčiaus galo, kita gi pusė visai iš kitos parapijos. Mat, be gabenant iš kaimų nugriautus pastatus, kartais nevisai blaivieji pareigūnai dalį pasiimdavo kurui, ar šiaip už samagono puslitrį vieną kitą balkį perleisdamo geram pažįstamam, trūkumą tekdamo padengti iš kito namo.

Tokiu būdu prasidėjo Zarasų „atstatymo“ darbai, arba pagal partijos programą „Miesto sulyginimas su kaimu“. Lai kraščiuose pasipylė straipsniai apie Zarasų m. gyvenamojo ploto atstatymą, skaičiais ir procentais. Tačiau vėliau vyriausybei paaiškėjus, o gal ir nelikus tinkamų grovimui pastatų, toks atstatymas buvo uždraustas, atrodo, kad nukentėjusio ir patys „statybos“ iniciatoriai.

Likę sodybose ūkiniai pastatai vėliau vėl buvo griaujami ir perstatomi kolchozų, karais buvo griaujami pastatai ir tebegyvenant savininkams. Apie tokias „statybas“ kitose Lietuvos vietose neteko girdėti. Tai buvo būdinga Zarasų kraštui, kur daugiausia valdžios aparatą vedė rusai.

TORONTO

22 PATIEKALŲ PIETŪS

Reportažas iš Toronto

Grakščios padavėjos, nešios valgiais apkrautais padėklais, vikriai sukinėjasi tarp gausiai apstėtų stalelių. Padėjuos pilnas lėkštės, mergaitės skubiai surenka tuščias ir rūpestingai priima naujus užsakymus.

Atlantic restoranas (1330 Dundas St. W.), kaip paprastai, pilnas pietaujančių piliečių. Sekmadienio popietį, pamaldoms tik pasibaigus, tau tiečiai užplūsta šią, palyginti,

neperdidžiausią valgyklą. Sugūžėjusių svečių tarpe matyti nebeskaitlingi Toronto viengungiai, kurių alkani žvilgsniai didesni dėmesį kreipia į skubančias, besiruošiančias padavėjas, nei į 22 patiekalų valgių sąrašą. Toliau stiprinasi mišrios sudėties kaimynai, iš gretimos kolonijos užklydę tau tiečiai, gan gerai nusiteikę baigia pietauti pravažiuojantieji atostogininkai, ar sekmadienio pajavairinimui, bei šventadienio

Laiškai Redakcijai

„KNYGOS MĖGEJO“ ATSAKYMAS

Praėjus pirmajam audrai apie V. K. L. S. Toronto sk. išleista anglų kalba knygelė „Vilnius in the life of Lithuania“ galime vėl ramiai pasikalbėti. Tos knygelės pasirodymas nebuvo net paminėtas ir mažai kas apie ją žinojo kol nebuvo prašoma aukų, o dabar po įvairių atsiliepimų į mano laišką N. L. Nr. 28, bent šio laikraščio skaitytojai, jau žino ir gal būt daugiau ją susidomėjo.

Viešo reikalo iškėlimas spaudoje visada padeda jį geriau pažinti ir susidaryti tikrą nuomonę, ir aš esu dėkingas atsiliepusiems į mano laišką: K. Baronui, (N. L. Nr. 29), S. Sužiedėliui ir j. b. (N. L. Nr. 30) ir VKLS Valdybai (N. L. Nr. 31), nežiūrint į tai, kad kai kurių iš jų pasisakymuose glūdi ne tiek reikalo pažinimas, ir pozityvus įvertinimas, kiek subjektyvus ir besąlyginis vertimas tikėti perdėtomis iliuzijomis.

poilsį suteikusios savo šeimininkei gausingesnės šeimos.

Pietauti restorane labai patogu, ypatingai sekmadienio proga. Vietoj skubėjus į namus, vėl į tą pačią įkaltusią ir įsibodėjusią virtuvę, žymiai maloniau po pamaldų užsukti į pašonėje esančią valgyklą.

Restorane yra labai gausus pasirinkimas įvairiausių mėsos kepsnių, žuvies gaminių ir seilę traukiančių, visų ilgių, kaip paršiukai ant lėkštės pasidrie kusių, padaze skęstančių, cepelinų.

Valgyklos šeiminkės patyruos ir maistą gerai gamina. Valgant tiesiog jaučiasi, kad paruošta su skoniu. Vienas iš mėgiamausių sruvų vasaros metu yra šaltibarščiai. Jų gavinanti vėsa ir trąskus, gerai sumulkinti jaunučiai agurkai primena tėviškęs daržą, kur po vešlių lapų slėpdamiesi pupos davo greitai auga agurkiukai.

Atlantic savininkas J. Valatka, dar ne visai pajėgingas po automobilio nelaimės, suka si po valgyklą kiek galėdamas. Čia pakalbindamas atėjęs tautiečius, čia pagelbėdamas grakščioms padavėjomis, ar priimdamas apmokamą sąskaitą.

Nors restorano patalpa kiek ankštoka, ypatingai sekmadienį, bet žmonės kantriai palaukia kol pasistiprins ankstyvos nęj. Ir iškaba išorėje, skelbianti valgyklos vardą, gal kiek mažoka, nes nežinant, o tuo labiau pirmą kartą, sunkiau ją pastebėti.

Šiaip čia susitinkama seniai bėregėtų veidų, kažkada bekalbintų pažįstamų, ar netikėtai išnirusių, storoką sprandą beauginantį bičiulį. Bet visų svarbiausia skanūs, pilnai pasotinę, apetitnai sušveisti pietūs, kokių ne kiekvienam restorane rasi.

S. Prancūnas.

Prieš knygų leidimą nieko negalime turėti, bet turime prieštintis kai knygos leidėjas nepasisekusį biznį nori paversti tautiniu idealu ir tam reikia lui rinkti aukas iš visuomenės. Kasmet išleidžiama įvairių knygų ir jei kiekvienas leidėjas rinks savo knygai aukas, tai kur atsidurs mūsų gyvybiniai reikalai?

Visuomenės aukomis palai kome tik pačius pagrindinius tautos gyvybės reikalus, būtent: Tautos Fondą, Lietuvių Fondą, Bendruomenę, Šalpa Balfą) ir šeštadienį mokyklą. Visi kiti yra antraeiliai reikalai ir jie turi išsilaikyti privatinė iniciatyva ir organizatorių sumanumu. Aš esu net priešingas, kad žurnalui „Lituanus“ renkamos aukos, nes jo nauda neapčiuopiama, o visuomenės auka perdidelė (8000 dol. ir metus). Idealizmas irgi turi remtis biznio pagrindais. Jurgis Bielinis platino lietuviškas knygas su idealizmu ir su pelnu. Čia ir yra toji aukavi mo filosofija, apie kurią mini gerb. oponentas p. b. — Žinoti, kam aukoti ir kam naudoti visuomenės lėšas.

Apie tos knygelės turinį nieko blogo negalima pasakyti. Dr. A. Sapoka kruopščiai su rinko iš įvairiausių šaltinių daug medžiagos apie Vilniaus ir Lietuvos praeitį, nors istorija besidomintiems tie dalykai jau buvo žinomi, tačiau aš sa vo laisrę rašiau ne dėl turinio, o dėl formos ir p. S. Sužiedėlis be reikalo man primeta, kad aš turėjęs žinoti, kam tas priekaištas taikomas. P. S. žiedėlis sakosi jo paslauga tą knygelę išleidžiant buvo labai nedidelė ir jis apie išlaidas nedaug ką žino. Tai kam tada tos pretenzijos, triukšmas, ir vertimas kitaip manančio? Klaupti ant kelių ir mušti į krūtinę.

Šios knygelės išleidimas galėjo kaštuoti apie 3000 dol., nes tam reikalui buvo anksčiau renkamos aukos (ir dar liko skola \$2,254). Mums žinoma, kiek kaštavo atspausdinimas toje pat „Žiburių“ spaustuvėje tiek pat puslapių ir tiek pat paveikslų, bet didesnio formato „Kanosos lietuvių dienos metraščių“, būtent nuo \$800 iki \$1200, dėl to ir kilo man abejonė, iš kur atsirado ta skola \$2000?

Vilniečiai niekur nemini, kiek iš tų pinigų išleista atspausdinimui Dr. M. Anyso traktato apie Klaipėdos Konvenciją (ar Statutą?), kuris viešu mai nepasirodė... Gal dalis skolos liko už traktatą?

Dr. Sapoka išleido tą knygelę (lietuvių kalba) savo lėšomis ir jokių aukų iš visuomenės nerinko. Angliškoji laida yra mažesnio formato, dėl to puslapių skaičius padidėjo. Mano laisrę buvo parašyta „96 pusl. Knygelės vertimas

Nukelta į 7-tą psl.

A. E. Mc KAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 Northern Ontario Bldg.

330 Bay Street.

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSET

& SEGUIN

Barristers, Solicitors,

Notary Public.

35 Heyden Street

(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501

Res. BE 3-0978

TAUPLYK IR SKOLINKIS
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 7½%.

Už paskolas ir — morgičius — 6½%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną,

išskyrus šeštadienius ir sekmadienius,

o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.

tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimtį metų.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

Kanada turtinga gražiais gamtos vaizdais. Čia vienas iš nesuskaitomų jų daugybės.

HAMILTON

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA

mokslo metus pradeda rugsėjo 14 d. šv. Brigitos mokyklos patalpose (Smith Av. — Canon Str., ten pat kur praėjusiais metais); ten pat bus ir registracija.

Pamokos prasidės visuomet 9.30 val. ryto ir baigsis 1 val., tik pirmąją dieną vaikai bus paleisti 12 val.

Į mokyklą priimami visi vaikai, kuriems iki sausio 1 d. — 1964 m. suėis pilni 6 m amžiaus. Taipgi bus priimami ir atitinkamus skyrus ir tie mokiniai, kurie buvo pertraukę mokyklos lankymą. Į 9-tą skyrių priimami baigę 8 skyr. praėjusiais metais ir anksčiau.

Prašomi visi tėvai minėtią dieną visus mokyklinio amžiaus vaikučius atsiųsti į mokyklą, nes pavėlavimais labai trukdomas darbas.

Visų tėvų yra šventa pareiga leisti vaikus į mokyklą, kad galėtų išmokyti savo gimtosios kalbos ir įgytų pagrindinių žinių apie tėvynę Lietuvą.

Mokyklų vedėjas.

LIETUVOS VARDAS ANGLIŠKOJ SPAUDOJ

Mūsų tikslas, Lietuvos var do garsinimui angliškaj visuo menėj, sėkmingiausiai atlieka mas mūsų meninių grupių, bet ne paskirų organizacijų. Tą galia pajusti stebint didžiojo „The Hamilton Spectator“ puslapius, kuriuose laiks nuo laiko pasirodo gražios mūsų lietuviškos pasipuošusios taut. drabužiais, kurie savo spalvin gumu patraukia svetimačių akis. Ankstyvam š. m. pavasaryje matėm Aušros Vartų par. choro nuotrauką, atliekančią lietuviškos dainos koncertą, angliškai publikai, aklyjų insti tutų kvietimui svečių vakarie nės metu. Prieš išvykstant į Čikagą taut. šokių grupei „Gy vataras“ radome jos repetici jos nuotrauką, su parašu, kad tai yra Lithuanian... Š. m. rug pjiūčio 31 d. laidoje, buvo idė ta 3-jų, taut. drabužiais pasi puošiųjų lietuvių nuotrauka

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE

„TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morgiųjų paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:
Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

LIETUVOS ARCHEOLOGAI

šiais metais įvairiose krašto vietose tyrinėję įvairių laikotarpių archeologinius paminklus, rugpjūčio 6 d. Vilniaus radiją informavo apie atliktus darbus. Istorijos mokslų kand. Ku likauskio vadovaujama viena archeologų grupė tyrinėjusi pi liakalnį Vilkaviškio rajone — tai vienas stambiausių buvusių jotvingių žemės piliakalnių. Ki ta grupė, vadovaujama istori jos mokslų kand. Kulikauskie nės, kasinėjo daugiausia vėly vąjam geležies amžiui prikla usiančius pilkapius Ukmergės ra jone. Buvo išvykusios dar dvi archeologų grupės.

KAIP KITOSE SOVIETINĖ SE RESPUBLIKOSE

ir Latvijos pramonėje bei pre kyboje vis tie patys negalavi mai. Latvijos kompartijos or ganas „Cina“ skundžiasi, kad Latvijos pramonės įmonėse ga minama labai daug broko. Pla čiai esanti įsiveisusi spekuliaci ja, ypač Rygos įmonėse. Ga mybos planai smukdomi dau gelyje įmonių. Kaip taisyklė, komunistų vadovybė dėl trū kumų vis kaltina kurio nors žemesnius pareigūnus. Vengia ma prasitarti, kad kalta iš pa grindų yra sovietinė ūkio san tvarka. E.

LIETUVOJE

Ryšium su Vienoje, Austri

NIAGAROS PUSIASALIS

ATVYKSTA „DAINAVA“

Daugiau negu nuostabu, kad į šią nedidelę lietuvių ko loniją atvyksta iš Čikagos di dysis lietuvių išeivijos ansamb lis „Dainava“. Apie aštuoniasdešimt rinktinių choristų su dviem solistais, Jonas Vaz nelis ir Nerija Linkevičiūtė, duos rinktinių dainų koncertą. Visiems bus be galo prie širdies pamatyti romantišnę ope retę iš lietuvių gyvenimo, įvy kusio anais laisvės laikais. Tai muzikinis vaidinimas „Prie Ežero“, Gasparo Veličkos.

Visa tai įvyks spalio mėn. 12 d., šeštadienį, Merriton Community Centre salėje, St. Catharines. Jau dabar prime

name, kad labai punktualiai prasidės vardinimas, lygiai 6 val. vakaro. Vykstantieji ap skaičiuokite laiką, kad prieš šeštą valandą jau sėdėtumėte savo vietose ir lauktumėte at siveriant sceną. Jokių paskai tų nebus, niekas nevargins, tu rėsite tik gryną lietuvišką me ną, kuriuo gerėsitės ir vis dau giau norėsite.

Tad nuo šio momento ruoš kitės ir puoškitės į didžiąją Niagaros pusiasalio Tėvų Pra nciskonių metinę šventę, kuri jau per daug metų visada gar bingai ir sėkmingai praeina.

b. m.

ŠACHMATAI

VEDA IGNAS ŽALYS.

POKALBIS SU DIDMEISTERIU

Jugoslavijos ilgametis čem pionas Svetozar Gligorič, pra važiuodamas iš Čikagos į Bos toną (Čikagoje jis dalyvavo Amerikos atvirame turnyre, kur užėmė trečią vietą), pra leido savaitgalį Montrealyje.

Jis vakarieniavo mažame vietos šachmatininkų rately, kur pareiškė žemiau paduotas nuomones apie žinomus šach matininkus:

„Botvinnik pralaimėjo mat čą dėl pasaulio pirmenybių to dėl, kad Petrosjano ėjimai at rodė per daug paprasti, nors jie slėpė savyje gilią idėją. Petrosjan nėra agresyvus lošė jas ir pirmiausia stengiasi apsi ginti nuo priešininko. Ši takti ka išvedė agresyvių Botvinin kų iš pusiausvyros.

Jaunas (20 m. amžiaus) J. A. V. čempionas Robert Fi scher dar nelošia pakankamai gerai, kad galėtų laimėti pa saulinį titulą. Apie ateitį sun

joje, vykusia buv. Vilniaus na cių laikmečio komisaro Hings to pavaduotojo Hans Murerio byla, per Vilniaus radiją birželio 13 d. atpasakoti Panerių įvykiai (buvę sunaikinta 70 tūkst. valstiečių) ir priminti na cių planai suvokietinti lietuvių tautą. Cituotas ir „Das Schwar ze Korps“. 1943 m. teiginys, jog „tos tautos tėra tik atskiri lašai ant karšto akmens... Nu rodyta, kad Lietuvoje buvo iši kūrę tūkstančiai vokiečių kolo nistų šeimų, bet nutylėta, kiek mo planų atpasakojimas leng vai galėjo sukelti mintis ir apie atkakliai vykdomą Lietuvos ru sinimą bei komunistinimą. E. įsikūrę Lietuvoje. Vokietini tūkstančių sovietinių kolonistų

● Dailininkai vis daugiau įjun gami į agitacinį darbą. Liepos mėn. Kauno M. K. Čiurlionio vardo muzėjuje buvo ekspozuoti Latvijos, Estijos, Lietu vos ir Kaliningrado srities dai lininkų darbai — juose buvo vaizduojami sovietų karių žy giai bei jų šokiadieniai.

ISGALVOTAS AR TIKRAS

Paslaptingas nuotykis su lat vių sportininku Anglijoje. Jį aprašė neseniai Rygos kom jaunimo laikraštis „Padomji jaunatne“. Visasąjunginės kre pšininkų komandos sportininkas Jurgis Kalnins pereitais metais atostogavo Anglijoje. Į jo viešbutį atvykęs paslap tin gas asmuo, jam į rankas įsprau dęs raštelį ir greitai dingęs. Raštelyje buvo parašyta: „Jei norite čia palikti, tai už kam po Jūsų laukia automobilis Nr. 6564 su prigesintais žiburiais. Pradžiai siūlome 20.000 dole rių, privatų automobilį ir užtik rintas studijas aukštojo mokyk loje“. Rygos komunistinis laik raštis spėja, kad čia buvęs žy gis amerikiečių slaptosios tar nybos, kurioje bendradarbiau

ja ir latvių „buržuaziniai emi grantai“. Kalnins vis dėlto ne priėmęs paslaptingojo pasiūly mo. Laikraštis dejuoja, kad ne visi užsienyje viešį latviai ten elgiasi „pavyzdžingai“.

TAUTOSAKININKAI SUSI RŪPINO PRIEŠ 100 M. VYKUSIAIS TREMIMAI

Vilniaus radijas liepos 30 d. teigė, kad prieš 100 metų daug lietuvių šeimų, dalyvavusių 1863 m. sukilime, iš Vil niaus ir Kauno gubernijų bu vę išvežta į Saratovo stepių platybes. Tremtiniai buvę ap gyvendinti Čiornaja Padina kaime. Pagal Vilniaus radiją, dabar į tą kaimą nuvyko Lie tuvos Mokslių akademijos, lie tuvių k. instituto dialektologi jos — tautosakinė ekspedicija tirti lietuvių kalboje išlikusios lietuviškos tautosakos ypatu my. Ekspedicijai vadovavo akademikas prof. Laurinas. Buvę užrašyta daugiau kaip 100 lietuviškų liaudies dainų, pasakų, smulkiosios tautosakos pavyzdžių. Dabar ten lietu viai kartu su kitų tautybių žemdirbiais gyvena Kirovo vardo kolchoze. Jų gyveni mas, buitį, keičiasi, tačiau sa vo kalboje lietuviai išlaikė net tarme skirtuosius bruožus. (Tenka priminti, kad pirmo pasaulinio karo metu lietuvių tremtinių organizacijos turėjo ryšių su tais lietuviais, o Liet. Nepr. metu jų dalis grįžo į Lietuvą. — E.). Dabar kyla klausimas, ar greitas laikas, kai galima bus tirti lietuvių tautosakinį palikimą ir kan čias tų šimtų tūkstančių lietu vių, bolševikmečio metu iš tremtų į įvairiausias Sovietijos sritis. E.

BJAURIŲ PLEPALŲ

apie Lietuvą 1937 metais prira šė Nikolaj Tichonov, rusų rašy tojas, viešėjęs Lietuvoje tais metais drauge su Rusijos žur nalistų delegacija ir dabar žur nale „Znamia“ spausdinąs sa vo reportažus, kurių gabalą apie Lietuvą perspausdino „Li teratūra ir Menas“. Tai tikras okupantiškas plepalas, žiauriai bjaurus, nes prasimanytas Lie tuvai šmeižti ir su Lietuvos gy venimu nieko bendra neturįs.

MOKSLAS IR TECHNIKA

TOBULINAMAS

POLIETILENAS

Žymiai prailginti polietileno naudojimo laiką pavyko Lie tuvos TSR Mokslų akademi jos Chemijos ir cheminės tech nologijos instituto aspirantei Jadvygai Kapčiauskienei.

Polietilenas — tai plastmasė, iš kurios gaminami vandentie kio vamždziai, plona ir tvirta nepraleidžianti vandens plėvė lė, daugelis daiktų, puošiančių mūsų buitį. Tačiau šviesos, tem peratūros bei kitų faktorių vei kiamas, polietilenas „sensta“, pasidaro rapus praranda savo vertingas vertybes.

Atlikusi daugybę bandymų, J. Kapčiauskiene surado che

minių junginių — stabilizatorių, leidžiančių polietilenui ilgą lai ką likti elastingam bei tvirtam net deguonies aplinkoje, esant gana aukštai temperatūrai. O tai leis plačiau panaudoti šią plastmasę.

Idomus yra chemijos moks lų kandidatės Zitės Beinoravi čiūtės darbas. Ji išskėlė sau tiks lą padidinti polietileno atspa rumą aukštomis temperatū roms. Chemikė sukūrė tarpinių produktų, kurie leis priskie pyti prie polietileno organinį junginį, turintį geležies ir nebi jantį karščio, siekiančio 500 laipsnių.

NAUJIENOS IŠ SLA VEIKLOS

— Vyriausioji SLA reikalų tvarkytoja — Pildomoji Tary ba šio rugsėjo 11 dieną turės suvažiavimą Chicagoje Sher man viešbutyje, jos posėdžiai prasidės 10 val. ryto. Šis suva žiavimas pritaikytas ALT su važiavimui, kuriame 3 jos na riai turės dalyvauti.

— SLA Pild. Taryba rūpi nasi visoje organizacijoje, ypa tngai kuopose sustiprinti vi suomeninę ir kultūrinę veiklą, nes visais laikais SLA buvo ne tiktaip apraudo, bet ir savitar pinės pagalbos visuomeninė or ganizacija.

— SLA Kultūrinis Centras, apie kurį galvojama, turėtų su stiprinti šios didžiausios lietu vių fratarnalinės organizacijos visuomeninius siekimus.

— SLA jaunimo skaičius nuolat didėja. Todėl planuoja ma jaunimui suteikti galimū mus veikti bendrinėje lietuviš koje dvasioje visuomeninėje bei kultūrinėje, o taip pat spor tinėje srityje.

— SLA vadovybė ir veikė jai pilnu atsidedimu savo orga nizacijai, kuri artinasi į 80 me tų gyvavimo sukaktį. Per ap imantį įvairių srovių patriotus lietuvių, Susivienijimo veiki mą tikriau ir sėkmingiau išlai kysime gyvą lietuvių dvą sią. J. P. nas.

— SLA Naujosios Aušros naujų narių įrašymo vėjus pra dėtas sėkmingai, SLA Centras tinkamai šiam vėjui pasirengė.

Clevelande įsteigta nauja moterų kuopa, organizatorių skaičius žymiai padidėjo.

PADEKA

Praleidžiant atostogas Sud bury, Ont., apylinkėse, susi laukėm gražaus gesto iš tos apylinkės meškeriojų — me džiotųjų klubo narių. Už tai reiškiamė padėką: p. p. bro liams Petru ir Povilui Jute liams, p. Pleterienei, p. Labuc kų šeimai, p. Ramonų šeimai ir p. W. Skripkui.

Ypatingai nuoširdžią padė ką reiškiamė p. Br. Dūdai, p. D. Gurklui ir p. Br. August tinui už puikų apgyvendinimą Manitoulin saloje, nuosavose vilose ir leidimą 10 dienų pasi naudoti vandens susisiekimo priemonėmis ir kitais vasaroji mo patogumais. Praleistos 10 dienų jų apylinkėse ir patirti išpūdžiai, mums paliks ilgai atmintyje.

Šiuo priimkite iš mūsų, nuo širdžiausios lietuvišką ačiū.

A. Kauspėdos ir A. Barkausko šeima.

KRISTIJONO DONELAIČIO

250 metų nuo gimimo sukaktu ves minės visa Sovietų sąjun ga. Tam tikslui sudarytas dide lis komitetas su A. Prokofjevu priešakyje. Maskvoje profsą jungų namuose sausio mėnesį įvyks specialus vakaras ir tai suakakčiai bus išleisti „Metai“. Lietuvoje taip pat sausio m. bus literatūros vakaras.

● Lietuvoje mirė dailininkas Jonas Vaitys, sulaukęs apie 60 metų amžiaus, kaunietis, bu vęs Dailės instituto direktorius.

ATSIŪSTA PAMINĖTI „Lietuviai Argentinoje“.

Rosario lietuvių bendruomė nės leidinys. 1963 m. 80 pusla pių, didelio formato. Kaina ne pažymėta. Priešpaskutiniame puslapyje pažymėta: Leidinio „Lietuviai Argentinoje“ visais reikalais kreiptis šiuo adresu: Jonas Papečky, Pasaje Benja min 3963, Rosario — Argenti na.

Leidiny s gerame popieriuje, beveik perdėm iliustracijos, te ksto nedaug. Leidinys, iliustra cijomis ir tekstų, duoda Ar gentinos vaizdą. Atrodo, kad iliustracijų nereikėjo spalvinti, nes geriau atrodo juoda — bal ta.

Leidinį galima būtų pagirti, jeigu ne paskutiniame puslapy je Lietuvos neva žemėlapis, kur per visą Mažąją Lietuvą užrašyta „Vokietija“, o per da lį pietų — rytų Lietuvos užrašy ta „Lenkija“... Tai skandalin gas savo tėvynės sienų nežino jimas. Todėl leidinys, jeigu platintinas, tai tiktaip nuplėsus paskutinį viršelio lapą.

BALFAS KARIŠKŲ RŪBŲ NEGAVO

Besikeičianti JAV politika nukreipė visą dėmesį į Afrikos bei Azijos kraštus ir pažadėtų kariškų rūbų Balfui nedavė, aiškinant, kad Vak. Europa jau pakankamai atkutus ir pa ti gali savo tremtiniais pasirū pinti. Suprantama, kad dar te beveikia draudimas panaudoti JAV maisto atsargas ar rūbus Sovietams ar jų okupuotiems (taigi ir Lietuvai) kraštams pa dėti. K. L. J.

LAISKAI REDAKCIJAI...

Atkelta iš 6 psl. ir išleidimas negalėjo kaštuoti daugiau 1000 dol., bet per klaidą žodis „vertimas“ iškri to ir VKLS valdybai nėra di delio pagrindo kaltinti nei ma nės, nei Redaktorių (Už šį ne tikslumą Red. atsiprašė).

Šią knygą (anglų kalba) man prisiuntė pati VKLS, tai negalite sakyti, kad „tos kny gos laiško autorius nėra ma tės ir turėjęs rankose“.

Kodėl aš nepatenkintas kny gos paveikslais? Atverskim ir pažiūrėkim puslapius, 15, 24, 27, 30, 54, 104, 111, 118, ten pamatysim: mergaitė stovinti ant uolos, kalnas panašus į Medvėgalį, Anykščių Šilėlis, gandro lizdas uoloje, apsu susios pušys, Verkiiai — kaip Birstonas ir tt. Tokius vaizdus Br. Raila vadina Kolupailiava ir jie tinka bet kokiai knygai, tik ne Lietuvos praeities repre zentacinei — kaip leidėjai pre tenduoja.

P. K. Baronas visada opti mistas. Jis tvirtina, kad gau nami padėkos laišakai ir nauji užsakymai iš Kanados ir JAV universitetų ir bibliotekų. Gai la, kad nenurodyta, kiek tokių užsakymų gauta. Sakysim, gau ta 50 ar net 100 užsakymų ir juos išpildysit, tai kur dėsitė likusias 1900 knygelių? Ar vi suomenė turi aukoti dėl to, kad kur nors sandėly gulės ne naudojamos knygos?

Mano nuoširdus patarimas vilniečiams būtų toks: parduo kite tai ir išplatinkite 1000 eg zempliorių knygelių po 2 dol. ir padenkite skolą spausuvei. Bet tam reikia trijų dalykų: darbo, pasišventimo ir drąsos (arba angliškai hard work, ab solute integrity and moral courage).

Knygos mėgėjas.

Penmans

WARRANTED 100% PURE WOOL
KNIT-GOODS

Apatiniai-kojinės-T-marškin.

GP 2-5

MONTREAL

MOKSLO METŲ PRADŽIA

Mokslo metai lietuvių šešta mėnėse mokyklose ir lituanistikos institute prasideda šešta diena, rugsėjo mėn. 28 d.

Ši ketvirtadienį, rugsėjo 12 d., 7.30 pp. yra šaukiamas svarbus abiejų šeštadienių mokyklų ir lit. instituto mokytojų susirinkimas Aušros Vartų klebonijoje, kuriame numa to dalyvauti mokyklų globėjai gerb. kun. F. Jucevičius ir gerbiamas kun. K. Pečkys.

Susirinkimo metu bus nusta tytos gairės sekančių metų veiklai ir suteiktos smulkios informacijos sąryšyje su Commission Catholique reikalavimais. Plačiau sekančiame „N. L.“ nryje.

P. A. Povilaitis,

Kultūros Fondo Įgaliotinis.
PASKUTINIAME KLB VALDYBOS PASĖDYJE galutinai nusistatyta KLB Kr. Tarybos sesijai šaukti St. Catharines, kur ją organizuoja KLB St. Catharines apylinkė, bendradarbiaudama su Tėvais Pranciškoniais.

I KLB Krašto Tarybą, T. J. Borevičiui išvykus į JAV, įeina kandidatas Antanas Gražys, gyvenęs Montrealyje.

KLB gauti čarterį vis dar susiranda kluvinių, bet reikia las vis dėlto eina pirmyn.

BUS BENDRAS LIETUVIŲ — LATVIJ — ESTŲ KONCERTAS - VAKARAS

KLB Montreale Lietuvos Seimelio prezidentas, kartu su Montreale latviais ir estais spalio mėn. 19 d. Aušros Vartų salėje numato suruošti bendrą koncertą - vakarą.

DAUG SUGRĮŽO IŠ ATOSTOGŲ

Prof. V. Pavilaitis su šeima, vasarą praleidęs Europoje, ten atlikęs ir pareigų; Inž. J. Bulota su šeima JAV ir Meksikoje, kurią išvažinėjo skersai ir išilgai, Dr. J. Šemogus su šeima, vasarą JAV pietuose; Dr. I. Gražytė iš Europos Prancūzijos ir Italijos.

MINĖJIMAS ŽUVUSIŲ UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Ji ruošia lenkai, bet kviečia dalyvauti visas tautybes, atsi dūrusias už geležinės uždangos. Minėjimas įvyks rugsėjo 29 d., sekmadienį: 11 val. bus pamaldos ligoninės bažnyčioje, kuri yra Pine Ave., vis-avis D'Arcy Mac Gee salės. Organizatoriai kviečia tautybes su savo vėliavomis. Po to 3 val. lenkų veteranų salėje, Prince Arthur gatvėje, įvyks akademija, kurioje bus pranešimų, ir čia kviečiamos tautybės dalyvauti. Organizatoriai prašo kiekvieną tautą pasakyti savo žodį savo kalba, ir visus dalyvauti žuvusiųjų paminėjime.

ADV. A. KAULĖNAS, pakviestas Seimelio paskaitos rugsėjo 8 d., į Montrealį atvyko šeštadienio vakarą ir buvo pp. Baltuonių svečias. Sekma dienių jis paskubomis apžiūrėjo Montrealį, kuris jam patiko, kaip europietiškas miestas. Po paskaitos Tautos šventės minėjime, svečias aplankė LaSalle gerus pažįstamus pp. Vieračius, aplankė NL redakciją ir po vaišių pas pp. Baltuonius lėktuvu sugrįžo į Čikagą, kam jau penktus metus gyvena.

Dr. J. ŠEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p. m.

antradienį ir penktadienį 2-4 p. m.

trečiadienį 7-9 p. m. šeštadienį 11-1 p. m.

PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

MIRĖ STASYS SIBITIS

Sekmadienio rytą montrealiečius pasiekė liūdna žinia, kad LaSallės gyventojas, Stasys Sibitis, mirė neįstebėjęs operacijos, kuri jam buvo daroma jau trečią kartą. Buvo sulaukęs 47 metus.

St. Sibitis pakėlė labai sunkią širdies operaciją, kurios metu jo širdin buvo įdėti dirbtiniai vožtuvai. Po to jis ilgokai gydyti ir pakartotinai gulėjo ligoninėje. Širdies operacija buvo sėkminga, bet po to atsirado komplikacija — perikarditas (širdies apvalkalo uždegimas), dėl ko širdies makštyje atsirado gausus eksudatas — skystis. Buvo daryta dėl to operacija. Bet ligonis jau neišlaidė.

Liko žmona Genė, duktė Dalia ir sūnus Antanas, moksleiviai. Nuširdi užuojauta.

Velionis pašarvotas Bourgie Urgel koplyčioje, 5551 Wellington, Verdune. Laidotuvas trečiadienį, rugsėjo 11 d. 9 val. ryto per Aušros Vartų bažnyčią. Lankymas, nuo 10 ryto iki 10 vakaro.

„LITO“ REIKALAI

„Lito“ balansas šio mėn. pradžiai buvo \$817,000. Indėlių per rugpjūčio mėn. gauta \$48 tūkst., iš kurių \$22,000 į šėrų ir \$26,000 į depozitų sąskaitas. Depozitų skaičius pastoviai auga. Kadangi už šėrų sąskaitas mokama tik ¼% daugiau, kaip už depozitų, tai patartina visiems nariams, darantiems apyvartą čekiais atidaryti ir depozitų sąskaitas. Visi draudimai galioja ir šėrų, ir depozitų sąskaitoms vienodai.

Rudens mėnesiai visada buvo patys gyviausi „Lito“ apyvartoje. Naujiems nariams dideliai skaičiuojami nuo sekančio mėnesio pirmos dienos sąskaita atidarius. Visi „Lito“ nariai kviečiami skatinti savo pažįstamus įsijungti į „Litą“, kadangi dar daug Montreale lietuvių nesinaudoja jo patarimais.

„Lito“ depozitoriai prašomi kas mėnesį atsiimti savo apmokėtus čekius. Paštu jie nesiunčiami, nes reikalingas čekius atsiimančio parašas.

Kredito Unijų metinis balius įvyks spalio mėn. 12 d., šeštadienį, 8 val. Skyline Hotel, Cote de Liesse Rd. Įėjimas \$2.50, bilietai gaunami „Lito“ darbo valandomis. Pr. R.

Dr. H. Nagys savaitgalį dalyvavo Šviesos - Santaros federacijos simpoziume Tabor Farm, prie Čikagos.

Kontraktorius Kl. Strauss žmona ir duktė važinėjo Euro poje ir atostogavo Cape Cod.

DR. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemount Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS

J. BERNOTAS
B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2079
Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LI., D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 902 ir 903
Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064
Resid.: 40 Lafleur
LaSalle. DO 6 1570

Įvairios žinios

— Indija traukiasi nuo JAV, norėdama būti „neutrali“; — atšaukė leidimą pastatyti radio stotį, kurioje Amerika turėtų 3 val. transliacijų.

— Pirmadienį JAV senatas pradėjo svarstyti sutartį dėl dalinio atominių bandymų su stabdymu.

— Tito, atsibučiuodamas su Chruščiovu, po dviejų savaičių viešnagės, pareiškė, kad Jugoslavijos santykiai su Rusija stovi ant tvirtų pagrindų.

— Chruščiov po viešnagės pas Tito pasakė, kad Tito sta to socializmą, o jis komuniz mą.

— Maskvoje įvyko įsakytą demonstraciją prieš Kinijos komunistų atstovybę.

— JAV kapitonas Svenson, anksčiau pabėgęs Berlyne pas komunistus, dabar bandė su grįžti, bet rytinė policija jį pagavo, sukrūvino, išmušė dantis ir neleido grįžti.

— JTO sekr. U. Than vyksta į Portugaliją tartis dėl šios kolonijų Afrikoje.

— Vietname vyksta budistų persekiojimai. JAV prezidentas pareikalavo represijas prieš budistus sustabdyti, bet Ngu Diem nepaiso. Negelbsti ir JAV garsinimai, kad bus nu traukta JAV parama. Susidūri mas eina aštryn.

— Afganistano karalius Zafir ir Kennedy bendrame komunikate pasisakė už taikinges nį sugyvenimą.

— JAV prezidentas patvirtino planą pasiųsti astronautus į Mėnulį ir juos sugrąžinti. Tam tikslui skiriama 300 su pusė milijardų dolerių.

— 150 metų praėjo, kai Kanada su JAV neturėjo jokių pasienio nesusipratimų. Šis faktas atžymėtas abiejų valstybių.

● **Pp. Vieračiai** atostogas praleido tabako farmų srityje, pas brolių ir lankydamas kaimynus.

● **H. Adamonis**, atostogavo savo farmoje prie Brome ežero

● **Pp. Bakanavičiai** ne tik atostogavo, bet ir savaitgalius praleidžia savo farmoje prie Brome ežero.

● **Vilimas Jonas** šį savaitgalį praleido tėvų vasarvietėje prie Golden ežero.

● **Visuomenininkas St. Kęsgaila** ilgesnį laiką negalėjo dirbti, nes gripo pasekmės neleido geriau pasveikti.

● **Serga p. Strumbienė** ir guli ligoninėje.

● **E. Tekutis**, atlikęs karinio pasiruošimo tarnybą, jau sugrįžo į Montrealį, patenkintas patyrimais.

● **Žemaitis Juozas**, 58 m., liepos 5 d. rastos savo farmoje, prie St. Line, miręs. J. Žemaitis, Birutės Decarie brolis, buvo viengungis.

ALLIANCE

REALTIES INC.
Žemė, namai, apartamentai, mortgyciai.

Premijos už naujų klientų nurodymą.

D. Baltrukonis RE 7-0844
P. Rudinskas HU 1-2957
J. Skučas RA 2-6152

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

TAUPYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827
Santapos apdraustos viename milijonui dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santapos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,25%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skolinčio mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienius ir šeštadienius.
Vakara: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. 3907 Rosemount Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare.

— Po pasimatymo su Chruščiovu, Tito pareiškė norą pasimanyti su Kennedy.

— Gomulka pareiškė nusi stebėjimą, kad Kinijos komunistai be proto ir saiko puola SSSR ir nejučia atsakomybės už karą, kurį kursto.

— Amerikos mokslininkai nustatė, kad radiacijos pakli mas pasirodęs, kai Rusija, nu traukusi susitarimą, pradėjo daryti atominius bandymus.

— Rusijos ir Kinijos Sikjan go provincijos pasienyje kinai bėga į Rusijos pusę. Esą net su siūdymų. Koncentruojama kariuomenė.

— Maskva planuoja sutarti mis su Amerika gauti padėties Europoje pripažinimą.

— Rusų flotilija, žvejų prie danga, pirma iššnipinėjo Kana dos pakraščius, kur apčiuopė transatlantinį kabelį, o dabar šnipinėjo JAV vakarinį pakraštį visą mėnesį.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Prof. kun. A. Norius, profesorius St. John universitete, New Yorke, lankėsi Montrealy ir Sv. Kazimiero bažnyčioje laikė sumą.

Šeštadieninė, Kudirkos var do mokykla, mokslo metus pradeda rugsėjo 28 dieną, tose pačiose patalpose.

Grybų vakarienė bus rugsėjo 28 d. parapijos svetainėje.

Sv. Onos draugija turėjo pirmą po atostogų susirinkimą.

Šeštadienį įvyks D. Gir džiaus ir M. Dauksaitės sutuok tuvės.

Sekmadienio rinkliava—174 dol.

Kapinių lankymas, drauge su AV parapija, rugsėjo 22 d. 3 val. po pietų. Renkamasi ka pinės prie koplyčios.

Motinėlė sesuo Augusta vi zituodama seserų vienuolynus, lankėsi Toronte ir Montrealy je.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Kun. St. Kulbis, S. J. grįžo iš jubiliejinės skautų stovyklos.

Sesuo Margarita buvusi Tor onto vienuolyno superijore, dabar yra Montreale N. P. Se selių vienuolyno viršininkė.

Ruošiasi Moterystės Sakra mentui D. Girdžius su M. Dau kšaitė.

Aušros Vartų parapijos pagrindinis parengimas ruošia mas lapkričio 16 dieną parapi jos salėje. Parengimo metu idomią meninę dalį išpildys Či kagos lietuvių operos solistas Jonas Vaznelis. Reta proga pasiklausyti šio nuostaus lietuvių ir gero solisto.

Treitininkų susirinkimas šau kiamas sekmadienį, rugsėjo 15 d. po 11 val. mišių.

Kapinių lankymas rugsėjo 22 dieną, sekmadienį, 3 val. p. p. drauge sv. Kazimiero ir Auš ros Vartų parapijų. Kviečiame kartu pagerbti palaidotus sa vuosius. Ta proga bus šventina mi kapų paminklai. Visi renka si prie kapinių koplyčios.

10 dolerių vajui aukojo po \$10: J. Lukoševičius, P. Petro nis, V. ir M. Škudai.

Suaukota praėjusio sekma dienio rinkliavoje \$170.50.

TAISAU IR DAŽAU LENGVAS MAŠINAS.

LIETUVIAMS NUOLAIDA. Skambinkite telef. DU 9-0571 V. Sušinskas.

TORONTO

ILGINA „PARAMOS“ VALANDAS

„Parama“ Lietuvių Kredito Kooperatyvas Toronte praneša, kad nuo š. m. rugsėjo m. 14 dienos „Paramos“ kasa bus atidaryta ir šeštadieniais nuo 9.30 val. iki 1 val. po pietų. Tuomi norima duoti galimybę Maironio šeštadieninės mokyk los mokiniui tėvams ir patiems mokiniams atlikti bankines operacijas.

TAUTOS ŠVENTĖ

rugsėjo 8-ji, dabar išeivijoje mažai kur jau švenčiama, Montrealy praėjo sėkmingai ir gražiai, čia sutapusi su bažny tine švente.

Iškilmingas pamaldas laikė ir diena pritaikytą pamokslą pasakė Klebonas T. K. Pečkys, SJ., kreipdamas dėmesį į socialinį spaudimą ir lietuvių kų pareigų jautimą. Pamaldų metu giedojo op. sol. E. Kar delienė ir choras, vedamas muziko A. Ambrozaičio. Pamal dose organizacijos dalyvavo su vėliavomis (verta tautiečia ms priminti, kad, gerbiant vė liavas, reikia pastovėti ir pa laukti, kol vėliavas išneša ir nesekti kitataučių, kurie, nesu prasdami reikalo, į nieką ne žiūrėdami išneša).

Po pamaldų AV salėje įvy ko minėjimas, kurį gražiu žo džiū praėjo Lietuvių Seimelio Prezidiumo pirm. J. Šiaučiulis, paskaitos pakvietęs svečių iš Čikagos „Laisvos. Lietuvis“ redaktorių, Vliko narį advoka tą Algirdą Kaulėną. Paskaiti ninkas ekspresyvioje kalboje pabrėžė svarbumą praeities, iš kurių stiprybė sėmiame. Gyvy binga tauta negali išvengti kra ujo duoklės srovei, kuri suka istorijos ratą. Jeigu mūsų ne daug ir mes tesudarome lašą, tai tas lašas turi būti tyras, kaip kriškstolas,—pabrėžė kal bėtojas. Tačiau, esamomis są lygomis lemiu ne masė, ne tū kstančiai, bet misijos svarbu mas: kai tauta Tėvyneje pri vesta tylėti, mes turime skelbti tai, ko ji trokšta laisvės rei kalingumą. Tam tikslui turime būti apsiungę, vieningi ir aukotis. Susiskaldymas ir sepa ratistinis veikimas geram nepa sitarnaus. Tik vienybėje — ga lybė.

Koncertinėje dalyje G. Čap kauskienė padainavo kelias lie tuviškas dainas ir pagal prog ramą ir biso. Numatytieji tauti niai šokiai negalėjo dalyvauti.

DISTRICT ESTATE BROKERS

Montreal Real Estate Board Nariai
3907 Rosemont Blvd.
Tel. 722-2472
Namai, žemė, paskolos.
P. Adamonis — RA 2-4735
P. Jasutis — LA 2-7879
M. Roth — RE 7-9353

ROYAL GLOBE LONDON - LANCASHIRE

Draudimo Bendrovės — Tai junginys:
Royal Insurance Co. Ltd.
The Liverpool & London & Globe Ins. Co. Ltd.
The Hudson Bay Insurance Co.
The Globe Indemnity Co. of Canada.

The London & Lancashire Ins. Co. Ltd.
Mercantile Insurance Co. Standard Marine Insurance Co. Ltd.
The London Lancashire Guarantee & Accident Co.
Mercantile Fire Insurance Co. Law Union & Rock Insurance Co. Ltd.

Gaisras — Automobiliai — Nelaimės
Jas atstovauja —

ADAMONIS INSURANCE AGENCY
3907 Rosemont Blvd.
Tel.: 722 2472
G. RUKŠENAS — 768-8640
Lite s-tos No. D-752.

TORONTO MENO GALERIJA

paskelbė parodų programą: spalio 3 d. — El Greco, 17 d. — Valasquez, 28 d. — 17-to šimtmečio ispanų tapyba, lap kričio 14 d. — Goya, 28 d. — Picasso, gruodžio 12 d. — 20-to amžiaus ispanų tapyba. Laisvi sekmadienių koncertai: spalio 20 d. — R. Roslak, sop ranas; 27 d. — M. E. Morgen, pianistas; lapkričio mėnesio 3 d. — R. Doddington, basba rironas; 10 d. — J. Zarou, so pranas; 17 d. — M. Carr, kon traaltas; 4 d. — J. Bonhom me, teonras; gruodžio 1 d. — M. Wu, pianistė, 8 d. — St. Georges dainininkai, dirigentas L. Bradshaw. Koncertai visi sekmadieniais nuo 3 iki 4 val. po pietų.

AMERIKOS BALSO

atstovas p. Labanauskas, atvykęs įrašyti transliacijoms į Lie tuvą Antrojo PLB Seimo po sėdžių eigą, be to dar padarė visą eilę pasikalbėjimų: su abiejų parapijų klebonais — kun. P. Ažubaliu ir T. Placidu, redaktoriais — dr. Gaida ir J. Kardeliu, Australijos lietuviu te, „Mūsų Pastogės“ atstove I. Česnaite, visuomenininkais bei bendruomenininkais — Aug. Kuolu, dr. Sungaila, J. Bachu nu, St. Barzduku ir kitais.

nes abu jaunieji Sibičiai, Dalia ir Antanas, yra šokėjai, bet mi rus tą pačią dieną jų tėvui, jie negalėjo dalyvauti.

Baigus minėjimą Tautos Himnų, pirm. J. Šiaučiulis pa dėkojo solistei, paskaitininkui, susirinkusiems, klebonui, visie ms giedojuosiems bažnyčioje, organizacijoms, dalyvavu sioms su vėliavomis ir visiems prisidėjusiems prie šventės iš kilmingumo.

KLADŲ PATAISYMAS

Jų išibrovė į PLB Seimo ap rašymą. Trumpinant, pažymi ma, kaip turėjo būti: LLK pir mininkas V. Sidzikauskas; svei kinimai, kurių buvo Prancūzi jos kun. Petrošius, Venezuelos Z. Domeika, Italijos prel. Bal čiūnas; žiauriu nesusipratimu kelia ginčus dėl Lietuvos ribų, kai Lietuvos Steig. Seimas de klaravo, kad Lietuva atstato ma etnografinėse ribose; 1-je rezoliucijoje: LB dirbamą dar bą Lietuvos laisvei; antraštėlė: sekmadienį buvo tikra Lietu vių Dienų (ne dainų) šventė; pamokslą pasakė prelatas Bal čiūnas ir prelatas Balkūnas; nominacijų komisijoje buvo Z. Domeika (ne Kamantas, ku ris buvo revizijoje); evangeli kams pamaldas atlikė kun. Žilinskas Išganytojo bažnyčio je; Sužiedėjo paskaita moder nia tema „Lietuvių tautos liki mas laiko ir istorijos perspekty voje“.

JIEŠKO PASISLĖPUSIO

TERORISTO

Teroro veiksmai Montrealy atnaujinti. Teroristai skelbia bauginamus dalykcs: esą užmi nuoti tiltai, Ryšium su tais gan dais, kairurie tiltai buvo laiki nai uždaryti.

NEBRANGIAI PARDUODAMAS

pianinas, tinkamas pradedantiems skambinti. Teirautis vakarais DO 6-7257.

CRESCENT LAND CORP.

Agentas Romas Verbyla
LOTAI ANT EŽERO
kranto, 43 mylios nuo Montre alio 16 modelių architektko planuotų vasarnamių. Vasar niamiu kaina nuo 1,750 ir aukščiau. Be to investavimui žemė St. Hubert, netoli St. Helen szlos (1967 metų Pasaulinės parodos vieta).
Telef. 727-8601 ir VI 4-9254.
Adresas: 6988—16 Ave, Rosemount.